БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 154 (18.032). • 4 июль 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ Москвадан жўнаб кетди

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев дам олиш учун 3 июль куни Москвадан жўнаб кетди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш ишларини кучайтириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС XXVI съезди, деб уқтирилади қарорда, халқ хўжалигини асосан интенсив ривожланиш йўлига ўтказишни жадаллаштириш, вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан оқилона фойдаланиш, моддий, меҳнат ва молиявий ресурсларни ҳар томонлама тежаб-тергаш халқ хўжалигини муттасил юксалтиришнинг энг муҳим соҳаси эканини белгилаб берди. Бизнинг олға томон қиладиган ҳаракатимиз барча ресурслардан — меҳнат, асосий фондлар, ёқилғи ва хом ашё ресурсларидан, дала ва фермаларнинг маҳсулотларидан моҳирона ва самарали фойдаланишга тобора кўпроқ даражада боғлиқ бўла бериши КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида таъкидлаб ўтилди.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн биринчи беш йилликка ва саксонинчи йилларга мўлжалланган кенг программасини бажариш учун жуда катта хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни ишлаб чиқаришга жалб этиш зарур. Бироқ хом ашё ва ёқилғини қазиб олиш тобора қимматга тушмоқда, фойдали қазилмаларнинг запаслари ўрнини эса тўлдириб бўлмайди. Мана шундай шароитда моддий ресурсларнинг ҳамма турларидан ғоят тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш халқ хўжалиги учун алоҳида аҳамият касб этади.

Партиянинг экономика самарадорлигини ошириш ва интенсивлаш соҳасида ишлаб чиққан йўли ишлаб чиқариш натижалари унга қилинган чиқимга қараганда тезроқ кўпайтирилишини, камроқ ресурслар билан кўпроқ натижага эришишни талаб қилади. Социалистик хўжалик юритиш принциплари янада қатъият ва изчиллик билан ўтказилиши, Лениннинг наказини бажариб, пул тартиб билан виждонан ҳисоблаб борилиши, хўжалик тежамли юритилиши, меҳнатда жуда қатъий интизомга риоя қилиниши керак. Хом ашё ва материалларни эҳтиёт қилиб сарфлаш, чиқитларни камайтириш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик — миллион-миллион кишиларнинг меҳнатини ва капитал маблағларни тежаш демакдир, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтира бериш, теварак-атрофдаги табиий муҳитни сақлаб қолиш демакдир. Халқ фаровонлигини юксалтириш имкониятлари кўп жиҳатдан мана шунга боғлиқ бўлади.

Илғор коллективлар хом ашёни, материал, ёқилғи, энергияни тежаб айни вақтда маҳсулот сифатини ошириш соҳасида ижобий тажриба орттирдилар. Хўжалик раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу ишни аниқ мақсадни кўзлаб, фан-техника ютуқларини кенг жорий этиш асосида кун сайин амалга ошираётган, барча меҳнаткашлар бу ишга жалб қилинган жойларда яхши натижаларга эришилди.

Шу билан бирга, умуман моддий ресурслардан фойдаланишни яхшилашда ҳали кўнгилдагидек ўзгариш содир бўлгани йўқ. Миллий даромад бирлигини ҳосил қилиш учун дунёдаги энг яхши кўрсаткичларга нисбатан бизда хом ашё ва энергия кўп сарфланмоқда. Кўп турдаги машина ва ускуналарга ортиқ металл ишлатилмоқда, бир қанча маҳсулотларни тайёрлашга материал сарфининг улуши кўп. Ҳамма жойда ҳам ресурсларни тежайдиган технология жараёнлари қўлланилаётгани йўқ. Фойдали қазилмаларни ер остидан қазиб олиш пайтида кўп миқдордаги маъдан, кўмир, нефть чиқариб олинмаяпти. Ишлаб чиқариш чиқитларидан ва иккиламчи ресурслардан қайта фойдаланиш суст бормоқда. Ишлаб чиқариш ва асраш жараёнида металл, ёқилғи, ёғоч, цемент, минерал ўғит, қишлоқ хўжалик маҳсулоти ва бошқа маҳсулотлар анчагина миқдорда нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда, маҳсулотнинг таннархи ва транспорт чиқимлари секинлик билан камайтирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси халқ хўжалигидаги мавжуд ресурсларни тежаш ва пировард маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг катта резервлари борлигидан далолат беради. Резервларни жамиятга хизмат қилдириш — ҳозирги босқичда ғоят муҳим хўжалик-сиёсий вазифадир.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида хом ашё, материал, ёқилғи ва энергияни тежаш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги бутун ишни тубдан яхшилашни зарур деб ҳисоблайдилар. Илмий-техникавий ва структура сиёсатини, капитал маблағ сиёсатини, бошқариш, планлаштириш ва рағбатлантириш системасини, меҳнат коллективларининг ташаббускорлигини шу ишга қаратиш керак.

КПСС XXVI съездининг экономика тежамли бўлиши керак, деган талабини рўёбга чиқариш — бутун партиянинг, бутун халқнинг ишидир.

Саноатда, қишлоқ хўжалиги, транспортда, қурилишда, ноишлаб чиқариш соҳасида ва бошқарувда ҳар томонлама тежамкор бўлиш учун меҳнаткашларнинг оммавий ҳаракатини авж олдириш муҳимдир. Ҳар бир совет кишиси ишлаб чиқаришда ва турмушда иқтисод қилиш ва тежамкор бўлиш учун курашга актив қўшилиши, бу умумхалқ ишига ўзининг конкрет ҳиссасини қўшиши керак.

Қабул этилган қарорда иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларига ҳамма жойда қатъий иқтисодий тежамкорлик ўтказилишини, хўжалик ҳисоби мустаҳкамланишини, хўжаликни интенсив юритиш методлари кенг жорий этилишини таъминлаш топширилди. Меҳнаткашларни ресурслардан янада тўла-тўкис ва самарали фойдаланишга сафарбар қилиш соҳасидаги ташкилотчилик ҳамда оммавий-сиёсий ишнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш, бу ишга имкони борича кўпроқ конкретлик ва ишчанлик бахш этиш, кампаниячилик ва андозачилик усулида ёндашишга йўл қўймаслик топширилди.

Иқтисодий тежашни кучайтириш ва ресурслардан оқилона фойдаланиш борасидаги вазифаларни партия ташкилотларида ва меҳнаткашларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилиш кўзда тутилди. Корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, муассаса ва ташкилотларда ўн биринчи беш йиллик учун хом ашё, материал, ёқилғи ва энергия сарфини анча камайтириш, чиқиндиларни қисқартириш, иккиламчи ресурслардан имкони борича кўпроқ қайта фойдаланиш, турли-туман исрофгарчиликларни тугатиш юзасидан амалий чоралар ишлаб чиқилсин. Шу чоралар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида конкрет ижрочиларнинг, бўлимлар ва бошқармалар раҳбарларининг ҳисоботлари тинглаб турилсин. Партия ташкилотлари ишлаб чиқилган тадбирларнинг бажарилиши устидан мунтазам назорат ўрнатсинлар. Маъмуриятнинг моддий ресурсларни камайтириш соҳасидаги фаолиятини назорат қилувчи комиссияларни тузиш тажрибаси кенгайтирилсин, уларнинг иши активлаштирилсин, улар ишни яхши биладиган ташаббускор коммунистлар билан мустаҳкамлансин.

Партия, совет, касаба союзлар, комсомол ва хўжалик ташкилотлари меҳнаткашларнинг ташаббусини ҳамда тежамкорлик йўллари ва методларини ижодий излаб топишни ривожлантирсинлар ва қўллаб-қувватласинлар, халқ мулкига ғамхўрлик билан қараш, турмушда моддий бойликлардан тежамли фойдаланиш руҳида тарбияласинлар. Унумсиз харажатларни, ҳар хил нобудгарчилик ва исрофгарчиликларни қатъият билан тугатсинлар, нобудгарчиликнинг ҳар қандай фактларига мурosaсизлик вазиятини вужудга келтирсинлар.

Юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга ресурслардан оқилона фойдаланишни ва уларни тежашни таъминлайдиган янги техника, энг илғор технология жараёнлари ва бошқа ечимларни ишлаб чиқиб, жорий этиш учун раҳбар ходимларга, инженерларга, конструкторларга, лойиҳачиларга, технологларга ва бошқа мутахассисларга нисбатан талабчанлик оширилсин.

СССР Госплани, СССР Госстройи, СССР Госснаби, СССР Фан ва техника давлат комитети, СССР Фанлар академияси, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари бутун план ва хўжалик фаолиятини, фан ва техниканинг ривожини моддий ресурслардан янада самарали фойдаланиш ва уларни тежаш сари қатъиян буриб юборишлари лозим. Планларни ишлаб чиқиш ва бажариш чоғида:

иқтисодий тараққиётни материал сарфига нисбатан ишлаб чиқариш натижаларини илдамроқ ривожлантиришга йўналтиришни кучайтириш;

халқ хўжалиги ва унинг тармоқлари структурасини ишлаб чиқаришнинг энергия ва материал ишлатишини ҳар томонлама камайтириш, фойдали қазилмаларни максимал қазиб олиш, хом ашёни комплекс, тўлиқ қайта ишлаш йўлида такомиллаштириш;

фан ва техниканинг конструкцион ва бошқа материаллардан, ёқилғи-энергетика ва хом ашё ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга, бунинг учун зарур меҳнат қуролларини, машина системаларини, юксак даражада тежамли, кам чиқимли ва чиқимсиз технология жараёнларини яратиш соҳасидаги ютуқларини кенг жорий этиш;

хом ашё ва материалларни қайта ишлаш, асраш ва ташишнинг ҳамма босқичларида уларнинг чиқиндига чиқишини ва нобуд бўлишини кескин қисқартириш, ишлаб чиқаришда иккиламчи ресурслардан ва қўшилиб чиқадиган маҳсулотлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш;

материал ресурсларини тежашга оид тадбирларни ўтказиш учун капитал маблағлар, машина-ускуналар ва қурилиш ташкилотларининг қувватлари биринчи галда ажратиб берилиши таъминлансин.

Саноат тармоқларида, қишлоқ хўжалигида, қурилишда, транспортда, хизмат кўрсатиш соҳасида ва уй-жой коммунал хўжалигида тежамкорликни кучайтиришга қаратилган конкрет таклифларни ишлаб чиқиш топширилди. Озиқ-овқат хом ашёсини техникавий эҳтиёжлар учун сарфлашни анча қисқартиришга, ишлаб чиқаришда табиий хом ашёдан тўқилган газламаларни истеъмол қилишни тўхтатиб, уларнинг ўрнига синтетик ва сунъий материаллар ишлатишга ўтишга, шунингдек ёғоч, цемент, ойна, қурилиш конструкциялари ва бошқа жуда муҳим турдаги ресурслардан оқилона фойдаланишга алоҳида эътибор берилсин.

Ҳамма турдаги материал ресурсларидан самарали фойдаланиш, ресурсларни тежайдиган техника ва технологияни яратиб, жорий этиш, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни кенгайтириш вазифаларини ҳал этишда илм-фаннинг ролини ошириш кўзда тутилди.

СССР Фан ва техника давлат комитетига, СССР Фанлар академиясига, СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ишлаб чиқаришда материал ва энергия ишлатишни камайтириш, иқтисодий тежашни кучайтириш ва маҳсулот сифатини ошириш мақсадида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг актуал проблемалари юзасидан фундаментал ва амалий тадқиқотларни активлаштириш топширилди. Энг муҳим фан-техника проблемаларини ҳал этиш программаларида ёқилғи, энергия, хом ашё ва материаллардан оқилона фойдаланиш, уларни комплекс қайта ишлаш ва иккиламчи ресурслардан имкони борича кўпроқ қайта фойдаланиш юзасидан махсус топшириқлар кўзда тутилсин; бу топшириқларга беш йилликда ресурсларни тежаб ва маҳсулот сифатини оширишнинг конкрет кўрсаткичлари киритилсин.

СССР Фан ва техника давлат комитети зиммасига техника ва технологиянинг тармоқлараро аҳамиятга эга бўлган ва ресурсларни тежайдиган энг илғор турларини ишлаб чиқишни ташкил этиш, ишларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга амалий равишда жорий этишгача етказиш вазифаси юклатилди.

Беш йиллик ва йиллик планларда саноат, қурилиш ва транспорт министрликлари, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларга 1983 йилдан бошлаб маҳсулот (ишлар) таннархи юзасидан топшириқларни, шу топшириқлар таркибида эса маҳсулот (ишлар)нинг ҳар сўми ҳисобига пул тарзидаги моддий чиқимлар лимити (энг кўп даражаси)ни тасдиқлаб қўйиш зарур деб топилди.

СССР Госпланига, СССР Госснабига, СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, бирлашмалар, корхоналар, қурилишлар, совхозлар, колхозлар ва транспорт ташкилотларининг раҳбарларига норма белгилаш тартибини анча яхшилаш, норма ва нормативларнинг сафарбар қилувчилик аҳамиятини ошириш, план топшириқларига асосланиб, фан ва техника ютуқларини, шунингдек илғор коллективларнинг тажрибасини жорий этишни ҳисобга олиб хом ашё, материаллар, ёқилғи-энергетика ресурсларини сарфлашнинг амалдаги нормаларига ўз вақтида аниқликлар киритиш ҳамда янги илғор нормаларни белгилаш таклиф этилди.

СССР Госплани беш йиллик ва йиллик планларда СССР министрликлари ва идоралари учун ҳам иттифоқдош республикалар учун маҳсулот бирлигига сарф бўладиган энг муҳим турдаги материаллар, ёқилғи ва энергиянинг натура тарзидаги нормативларини белгилаб қўйсин, СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари эса тегишли нормативларни бирлашмаларга, корхона ва ташкилотларга етказсинлар.

СССР Госпланига, СССР Госснабига, СССР Госстройига, СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига: сарфлаш нормаларини ўртача камайтириш юзасидан марказлаштирилган топшириқлар белгилаб қўйиладиган материал ресурслари номенклатурасини кенгайтириш; материал ресурсларининг асосий турлари сарфининг якка тартибдаги нормалари 1982 йилдан бошлаб марказлаштирилган тартибда тасдиқлаб бериладиган маҳсулотнинг кўп материал талаб қиладиган энг муҳим турлари (асосан сериялаб, кўп сериялаб ва оммавий равишда ишлаб чиқариладиган турлари) номенклатурасини 1981 йилда ишлаб чиқиш топширилди.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари тасдиқланадиган нормаларнинг, шу нормаларни қисқартиришга оид топшириқларнинг, шунингдек материал сарфи лимитларининг юксак илмий-техникавий асосланганлигини таъминлашлари ҳамда уларга риоя этилиши устидан жуда қатъий назорат ўрнатишлари; янги техника ва технологияни жорий этишнинг планда белгиланган муддатларини эътиборга олиб материал ресурслари сарфлашнинг амалдаги нормаларини қайта кўриб чиқишнинг зарур даврийлигини таъминлашлари; бирлашмаларда, корхоналарда ва ташкилотларда материал ресурсларини нормалаш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш устидан назорат қилиш билан шуғулланувчи янги бўлимлар тузилишини ва мавжуд бўлимлар юқори малакали кадрлар билан мустаҳкамланишини таъминлашлари лозим.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари тармоқларнинг техникавий даражасини ошириш планларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш вақтида уларда хом ашё, материаллар, ёқилғи, энергия ва бошқа ресурсларни тежашга оид илғор нормативлар ва пировард натижаларни кўзда тутишлари ҳамда уларни беш йиллик планларнинг лойиҳалари билан бирга СССР Госпланига топширишлари керак.

СССР Госснабига, СССР Госстройига ва СССР Молия министрлигига министрликлар ва идоралар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар ишлатадиган ресурсларни сарфлаш нормалари сифати устидан ва марказлаштирилган тартибда тасдиқланадиган нормалар (нормативлар)га риоя қилиниши устидан назоратни кучайтириш тўғрисида кўрсатма берилди. Сарфлаш нормалари ошиб кетганлиги аниқланган тақдирда уларни дарҳол қайта кўриб чиқиш тадбирлари кўрилсин. Нормалар (лимитлар)дан ошиқ сарфланадиган материаллар, ёқилғи ва энергия ҳақи белгиланган тартибда тасдиқланадиган ва оширилган нарх ҳамда тарифлар бўйича тўлансин.

Стандартлар ва техникавий шарт-шароитларни янада такомиллаштиришни таъминлаш, маҳсулотнинг сифатини ошириш ва ресурслардан тежаб фойдаланишда уларнинг ролини кучайтириш; стандартларни тайёрлашни планлаштириш ва жорий этишда амалдаги тартибни яхшилаш тадбирлари белгиланди; машиналар, ускуналар ва материалларнинг янги турларига доир стандартларни ишлаб чиқиш ва аниқлаш техника ва материалларнинг ана шу турлари нусхаларини вужудга келтириш соҳасидаги тегишли тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ишларини ўтказиш билан бир вақтда амалга оширилсин. маҳсулотнинг материал ва энергия талаб қилишига доир бўлган ҳамда Ватан ва чет эл фани ва техникасининг энг яхши ютуқларига мос бўлиб тушадиган кўрсаткичлари маҳсулотнинг асосий характеристикалари сифатида стандартлар ва техникавий шарт-шароитларга киритилсин; маҳсулотни аттестация қилиш вақтида юқорида кўрсатиб ўтилган талаблар бажарилган тақдирдагина у сифатнинг олий категориясига киритилсин; 1981—1982 йилларда нормалар, стандартлар ва конструкциялаш ҳамда ҳисоб-китоб қилиш, шу жумладан йўл қўйилган тиғизликда иш олиб бориш қоидаси, запас коэффициентлари, синаб кўриш методлари қайтадан кўриб чиқилсин, уларни тармоқлар ва тармоқлараро кенг кўламда уйғунлаштириш таъминлансин.

СССР Фан ва техника давлат комитетига, СССР Стандартлар давлат комитетига, СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1981—1982 йилларда маҳсулотнинг техникавий шарт-шароитларини текшириб чиқиш ва шу билан бирга маҳсулотнинг сифатини оширишга, хом ашё, материаллардан ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан тежаб ва самарали фойдаланишга қаратилган илғор нормалар ҳамда талабларни белгилашни таъминлаш топширилди.

(Давоми иккинчи бетда).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КАМПУЧИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ АЪЗОСИ, КАМПУЧИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ РАИСИ

Ўртоқ Хенг САМРИНга

Ўртоқ Раис, Кампучия Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси лавозимига сайланганингиз муносабати билан самимий қутловларимни қабул этгайсиз.

Кампучия давлатчилигини шакллантириш жараёни ниҳоясига етказилганлиги халқ ҳокимиятини мустаҳкамлаш йўлида муҳим босқични бошлайди ҳамда янги тузумнинг ҳаётий кучидан, Кампучия жамиятининг жанговар авангарди — Халқ революцион партияси раҳбарлигидаги мустақил Кампучия муваффақиятли ривожланаётганидан далолат беради.

Ўртоқ Раис, Сизга сиҳат-саломатлик, масъулиятли давлат фаолиятингизда Кампучия халқининг бахтига, унинг революцион ғалабалари мустаҳкамланиши йўлида янгидан янги муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

КАМПУЧИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, КАМПУЧИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ

Ўртоқ Пен СОВАНга

Ҳурматли ўртоқ Пен Сован,

Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси лавозимига тайинланганингиз билан Сизни самимий табриклаймиз.

Совет Иттифоқи билан Кампучия Халқ Республикаси ўртасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг мустаҳкам — принципларига асосланган ҳамкорлик ва дўстлик қардош мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати йўлида, Жануби-Шарқий Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик манфаатлари йўлида ривожланиб, мустаҳкамланаверади, деб ишонч билдирамиз.

Масъулиятли фаолиятингизда Кампучия халқининг бахт-саодати ва равнақи, ёшарган Кампучия диёрида социалистик жамият асосларини қуриш ишида Сизга муваффақиятлар тилаймиз.

Л. БРЕЖНЕВ. Н. ТИХОНОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. Ф. ГАРБУЗОВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан СССР молия министри ўртоқ Василий Федорович **Гарбузовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1981 йил 2 июль.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ХОРЕЗМСКАЯ ПРАВДА» ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Область меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда босилиб чиққан кунига 60 йил тўлиши муносабати билан «Хорезмская правда» область газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1981 йил 3 июль.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумида

Республика матбуотини ривожлантиришдаги хизматлари, кўп йиллик самарали ишлари учун ҳамда «Хорезмская правда» область газетасининг 60 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан қуйидагиларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берилди: **Агапкин** Николай Михайлович — газета редакцияси бўлимининг мудири, **Бердиев** Элтазар — область босмахонасининг печатниги, **Жаркова** Вероника Григорьевна — газета редакцияси масъул секретарининг ўринбосари, **Машарипов** Полвонназар — Хива район «Коммунизмга» газетасининг редактори, **Надиров** Илья Атауллаевич — газета редакторининг ўринбосари. Редакция ходимларидан, штатсиз мухбирларидан, полиграфиячиларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ФАРҒОНА ҒАЛЛАКОРЛАРИ МЕҲНАТ РАПОРТИ

Фарғона областининг ғаллакорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошира бориб, бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш ва янчишни муваффақиятли тугалладилар, давлатга дон сотиш топшириғини муддатидан илгари адо этдилар.

Донли экинлар ўрим-йиғимида 160 та ўрим-транспорт отряди ишлади, ўрим-йиғим конвейеридаги барча бўғинлар аниқ-пухта ҳаракат қилди. Бу ўримни 16 иш кунида ўтказиш, 8,7 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 27,6 центнер дон янчиб олиш имконини берди.

Киров ва Тошлоқ районларининг деҳқонлари ғалла ўрим-йиғимини биринчилардан бўлиб 10 иш кунида тугалладилар. Областдаги бошқа барча районлар ўрим-йиғим ишларини юксак суръатлар билан ўтказдилар.

Бувайда ва Тошлоқ районларининг ғаллакорлари гектар бошига 40 центнердан ошириб дон олдилар. Тошлоқ районидаги «Оқ олтин» ва «Партия XXII съезди», Бувайда районидаги Калинин номли ва Киров номли, Бағдод районидаги «Большевик», Қува районидаги Охунбобоев номли колхозлар, «Бешариқ», «Ёзёвон», «Фарғона», Жданов номли совхозлар ва бошқа хўжаликлар гектар бошига 50 центнер ва ундан ҳам кўпроқ дон янчиб олиб, яна ҳам юксак натижаларга эришдилар.

Ғалла қабул қилиш корхоналарига 11 минг тоннадан зиёд — пландагидан 4,4 минг тонна кўп арпа ва буғдой етказиб берилди. Тошлоқ, Охунбобоев, Фрунзе, Бувайда, Ўзбекистон, Бағдод районлари ва бошқа районларнинг хўжаликлари белгиланган топшириқларни анча ошириб бажардилар.

Областда 1982 йил ҳосили учун бошоқли дон экинлари уруғлигини ғамлаш плани бажарилди.

Ғўзалар ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари зўр бериб парвариш қилинмоқда, мева-сабзавот маҳсулотлари илдам суръатлар билан тайёрланмоқда.

СУРХОНДАРЁ:

САБЗАВОТКОРЛАР ЗАФАРИ

Сурхондарё областининг сабзавоткорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини бажара бориб, сабзавот тайёрлаш йиллик ҳажмини муддатидан илгари бажардилар. Пландаги 88 минг тонна ўрнига давлатга 88,2 минг тонна сабзавот топширилди.

Сабзавот тайёрлаш планини 116-164 процент қилиб бажарган Шўрчи, Жарқўрғон, Гагарин районларининг сабзавоткорлари яхши натижаларга эришдилар.

Денов районидаги Жданов номли, Термиз районидаги «Намуна», Жарқўрғон районидаги Муродов номли, Шўрчи районидаги «Партия XXIII съезди» колхозлари, Ангор районидаги «Ленин йўли» ва Ленин йўли районидаги Раҳимов номли совхозлар гектар бошига 200—242 центнердан эртанги сабзавот етиштирдилар, уларни сотиш планини эса 103—193 процент қилиб бажардилар.

Область сабзавоткорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача давлатга яна 31 минг тонна сабзавот маҳсулотлари топширишга қарор бердилар.

МАККАЖЎХОРИГА КУН САЙИН ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАЙЛИК

ЛОЙИШ (Самарқанд области), 3 июль. (ЎзТАГ). Оқдарё районидаги Карл Маркс номли колхозда бўлиб ўтган область маккажўхорикорларининг семинар-кенгаши қатнашчилари бугун мўл ҳосилни таъминлаш тадбирларини муҳокама қилдилар.

Область маккажўхорикорлари КПСС XXVI съезди қарорларига жавобан бултургидан кўпроқ, яъни 180 минг тонна дон етиштириш мажбуриятини олдилар. Шу юксак мажбуриятларни бажариш учун барча агротехника тадбирларини юқори савияда ўтказиш, ўсимликларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан пишиқ-пухта ҳимоя қилишни таъминлаш, бу ишда биология воситаларидан кенг фойдаланиш зарурлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Минерал ва органик ўғитлардан моҳирона фойдаланиш ҳам керак.

Маккажўхори ҳосилини дон учун қисқа муддатларда — 10-15 кунда ўриб-йиғиб олишни тугаллаш, доннинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик лозимлиги таъкидланди. Комплекс бригадаларнинг ишини аниқ ташкил этиш, маккажўхори комбайнларини ўз вақтида ва сифатли шай қилиб қўйиш, экипажларни моҳир механизаторлардан тузиш ўрим-йиғим ишларида муҳим роль ўйнаши керак.

Кенгашда Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов нутқ сўзлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Сифатсиз маҳсулот яратганлик, тайёрлаганлик ва реализация қилганлик учун, шунингдек маҳсулотни лозим даражада сақламаганлик учун масъулиятни ошириш мақсадида стандартлар ҳақидаги талаблар ва техника шарт-шароитларига риоя қилмаганлик учун иқтисодий жазо чораларини кенгайтириш ва бу чораларни қуйидаги ташкилотларга нисбатан жорий этишга қарор берилди:

лойиҳа-конструкторлик, илмий-тадқиқот ташкилотлари, маҳсулот яратувчи корхоналар — маҳсулотни яратиш ва ишлаб чиқариш вақтида;

қишлоқ хўжалик, тайёрлаш, таъминлаш-сотиш, улгуржи ва чакана савдо ташкилотлари ҳамда корхоналари — маҳсулотни реализация қилиш ва сақлаш даврида;

транспорт корхоналари — маҳсулотни ташиб олиш вақтида; хизмат кўрсатиш соҳасининг корхоналари ва муассасалари — хизмат кўрсатиш вақтида.

Материал ресурсларидан самарали фойдаланишда бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар ишчилари, раҳбар ходимлари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг манфаатдорлигини ошириш зарур деб топилди. Шу муносабат билан:

министрликлар ва идоралар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий рағбатлантириш фондлари маҳсулот (иш)нинг ҳар сўмига қилинган материал сарфлари даражасига боғлиқ қилиб белгилансин. 1983 йилдан бошлаб материал харажатларини тасдиқланган лимитга нисбатан камайтириш ҳисобига тежалган маблағлар ана шу фондлар ҳисобига бевосита ўтказилсин. Иқтисодий рағбатлантириш фондларига ажратмалар лимитда белгиланганидан ошиб кетган тақдирда уларнинг миқдори камайтирилсин, лекин у планда белгиланган миқдорига нисбатан 25 процентдан ошмасин. Иқтисодий рағбатлантириш фондларини кўпайтириш ёки камайтириш юзасидан юқорида кўрсатиб ўтилган тартиб беш йиллик планларнинг кўрсаткичларини (контрол рақамларга нисбатан) ва йиллик планларнинг (беш йиллик планнинг тегишли йилга мўлжалланган топшириқларига нисбатан) кўрсаткичларини ишлаб чиқиш вақтида, шунингдек планларнинг бажарилишига баҳо бериш вақтида қўлланилсин.

1982 йилдан бошлаб материал ресурсларининг конкрет турларини харажатининг техникавий жиҳатдан асослаб берилган (ўртача прогрессив) нормаларига нисбатан тежаганлик учун ишчиларни, мастерларни, технологларни, конструкторларни ва бошқа инженер-техник ходимларни мукофотлаш кенгайтирилсин. Материал ресурсларининг турлари, қиймати ва камёблигига қараб уларни иқтисод қилишдан ҳосил бўлган маблағларнинг 75 процентигача миқдорда мукофотларни тўлаш кўзда тутилсин. Мақсадга мувофиқ деб топилган жойларда техника жиҳатидан асослаб берилган прогрессив нормаларга эришганлик учун мукофот берилсин. Материал ресурсларини тежаганликлари учун ишчиларга бериладиган мукофотлар тармоқлар бўйича белгиланган энг юқори мукофотларнинг миқдоридан ҳам ошириб тўлансин. Рағбатлантиришнинг энг юқори миқдорлари белгиланган тақдирда металл, ёқилғи, энергияни ва бошқа ресурсларни тежаганлик учун мукофотлашнинг амалдаги тартиби сақлаб қолинсин.

1983 йилдан бошлаб ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбар ходимлари ҳамда хизматчиларини тасдиқланган лимитга нисбатан маҳсулот (иш)нинг бир сўмига қилинган материал харажатлари даражасига қараб мукофотлаш жорий этилсин. Бунда бирлашма, корхона, ташкилотда маҳсулот (иш)нинг таннархи юзасидан берилган топшириқларнинг бажарилиши ҳисобга олинсин. Ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналар, ташкилотлар бўлинмалари раҳбарларини мукофотлаш ҳам тегишли бўлинма бўйича таннарх юзасидан план топшириқларининг бажарилишини ҳисобга олган ҳолда материал сарфларининг тежалишига қараб амалга оширилсин.

Бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар учун иқтисодий рағбатлантиришни кучайтириш ҳамда улардаги коллективларнинг саноат чиқитлари, иккиламчи ресурслар ва маҳаллий хом ашёдан тўлароқ фойдаланишдан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида:

1982 йилдан бошлаб халқ истеъмол қиладиган молларни ва ишлаб чиқариш чиқитларидан тайёрланган, ишлаб чиқариш-техникавий буюмларни реализация қилишдан олинган фойда бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг (уларнинг қаерга бўйсунишларидан қатъи назар) ихтиёрида қолдирилади ва кенг истеъмол фондига ўтказилади: рентабеллик (ишлаб чиқариш харажатларига нисбатан) 25 процентгача бўлган тақдирда тўлиқ ўтказилади, рентабеллик 25 процентдан ошган тақдирда ярми миқдорида ўтказилади, лекин юқорида айтиб ўтилган мол ва буюмларни ишлаб чиқаришга сарфланган чиқиндиларнинг қиймати (ёрдамчи материалларнинг қиймати ҳисобга олинмаган ҳолда) бутун хом ашё ва материаллар қийматининг 50 процентини ва бундан ҳам кўпрогини ташкил этиши шарт; айни вақтда СССР Министрлар Советининг 1981 йил 15 январдаги 61-сонли қарорида фойдани сарфлаш юзасидан кўзда тутилган тартиб СССР министрликлари ва идораларининг бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларига нисбатан жорий этилади.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига ўзларига қарашли бино ва иншоотлар бузилган вақтда чиқадиган бинокорлик материалларини аҳолига реализация қилишни таъминлаш таклиф этилди. Бундан тушадиган маблағ маҳаллий бюджетларнинг даромад қисмига планлаштириладиган тушумлардан ташқари ўтказилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ва халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетларига аҳоли ўртасида уй-рўзгор ишларида иссиқлик воситаларини, электр энергия, газ ва сувни тежаб сарфлашни таъминлаш соҳасидаги ишни анча юксак даражага кўтариш топширилди. Ёқилғи-энергетика ва сув ресурсларидан фойдаланиш устидан назоратни кучайтириш мақсадида электр энергиядан, газ, сув ва иссиқлик воситаларини якка ва коллектив равишда истеъмол қилишни ўзгартириш ва тартибга солиш учун тегишли восита ва приборлардан кенгроқ фойдаланиш, юқорида кўрсатиб ўтилган ресурсларни сарфлаш лимитларини аста-секин жорий этиш, шунингдек улардан оқилона фойдаланмаганлик учун уй-жой, коммунал хўжалиги корхоналари ҳамда муассасалари ва аҳолининг жавобгарлигини кучайтириш зарур деб топилди.

СССР Госснаби халқ хўжалигида материал ресурслари рационал ва тежамли сарфланиши устидан, прогрессив сарфлаш нормасининг жорий этилиши ҳамда хом ашё, материал, ёқилғи ва машина-ускуналарни сақлаш ва улардан фойдаланишдаги хўжасизликнинг олдини олиш чораларини кўриш устидан, шунингдек ишлаб чиқаришдаги материал сарфини камайтириш ички резервларини қидириб топиш устидан қатъий давлат назоратини таъминлаши керак. СССР Госснабига министрликлар ва идоралар учун иккиламчи ресурсларни йиғиш тартиби ва нормаларини, уларни реализация қилиш ва қайта ишлаш (ёки министрлик, идоранинг ўзида фойдаланиш) нормаларини белгилаб қўйиш, шунингдек иккиламчи хом ашё йиғиш ва ундан фойдаланиш юзасидан белгиланувчи топшириқларни назарда тутиб, уларга фондлар ажратиш ҳуқуқи берилди.

СССР Госснаби ва СССР Госпланига 1981—1982 йилларда ҳамма хил иккиламчи хом ашё йиғиш, уларни реализация қилиш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш самарали схемаларини министрликлар ва идоралар билан бирга ишлаб чиқиб жорий этиш вазифаси топширилди.

СССР Госснаби ва Центросоюзга халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари билан бирга кўчма қабул пунктларидан кенг кўламда фойдаланган ҳолда аҳолидан иккиламчи хом ашё ва рўзғор чиқитлари қабул қилишни ташкил қилишни анча яхшилаш таклиф этилди.

СССР Госснаби, СССР Госплани, СССР Молия министрлиги ва СССР Марказий статистика бошқармасига товар-материал бойликларнинг пландан ташқари ва ортиқча запасларини хўжалик оборотига жалб этиш, ўрнатилмаган машина-ускуналарнинг пландан ташқари қолдиқларини қисқартириш ҳамда оборот маблағлари айланишини тезлатиш борасида таклифлар тайёрлаш вазифаси топширилди. СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари хом ашё, материал, ёқилғи ва энергиядан фойдаланишни яхшилаш, шунингдек бу соҳада партия ва ҳукуматнинг қарорларида кўзда тутилган тадбирлар қандай амалга оширилаётганлиги устидан оператив назорат қилиб туриш борасида ўтказаётган ишларни мувофиқлаштириш мақсадларида СССР Министрлар Советни Раисининг ўринбосари — СССР Госснаби раиси бошчилигида материал ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш билан шуғулланувчи идоралараро комиссия тузиш зарур деб топилди. Тегишли республика, ўлка ва область идоралараро комиссиялари тузилади, СССР министрликлари ва идораларида эса тармоқ комиссиялари тузилади.

СССР Халқ контроли комитетига халқ хўжалигининг барча бўғинларида тежаб-тергаш режимига риоя этиш, электр энергияси ва иссиқлик энергиясидан, хом ашё ва материаллар, ёқилғи, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, машина-ускуналар, транспорт воситалари ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш устидан назоратни кучайтириш таклиф этилди. Ноишлаб чиқариш харажатлари ва нобудгарчиликларга қарши кураш халқ контроли комитетлари, группалари ва постларининг, ҳар бир халқ назоратчисининг кундалик иши бўлиб қолмоғига астойдил эришмоқ керак. Хўжасизлик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишлари пайини қатъиян қирқмоқ, давлатга зарар етказганлиги учун мансабдор шахсларни қатъий жавобгарликка тортмоқ, бунинг учун халқ контроли органларига берилган ҳуқуқдан тўла йўсинда фойдаланмоқ керак.

СССР Марказий статистика бошқармаси, СССР Молия министрлиги, СССР Давлат банки ва СССР Қурилиш банкига СССР Госснаби иштирокида хом ашё, материал, ёқилғи, энергиянинг тўғри ва самарали сарфланиши устидан иқтисодий анализ ва назоратни, ҳисоб-китаб системасини такомиллаштириш, ҳамма хил чиқит ва нобудгарчиликлар қатъий ҳисобга олиб борилишини таъминлаш вазифаси топширилди.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ўзларига қарашли бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларни ишлаб чиқариш харажатларини нормативли ҳисобга олиш ҳамда маҳсулот таннархини прогрессив норма ва нормативлар системаси асосида калькуляция қилишга ўтказишни ўн биринчи беш йилликда ниҳоясига етказишлари керак.

1981 йилдан бошлаб энг муҳим хом ашё ва материал турлари сарфи нормасини ўртача камайтириш борасидаги топшириқларнинг қанчалик бажарилганлиги, 1982 йилдан бошлаб эса белгиланган лимитларга нисбатан олинган моддий ресурслар тежам миқдори тўғрисида ҳамда шунга тўланган мукофотлар миқдори ҳақида давлат ҳисоботи жорий этилади.

ВЦСПС, касаба союз советлари ва комитетларига ресурсларни тежаб-тергаб ишлатиш ва улардан оқилона фойдаланишни таъминлаш борасидаги ишларни кучайтириш, ҳамма чоралар билан тежаб-тергаш учун курашда ҳар бир меҳнаткаш актив қатнашмоғига эришиш тавсия қилинди. Социалистик мусобақа таъсирчанлигини ошириш, тежамкорлик режимини кучайтириш, мавжуд резервларни сафарбар этишга муқобил план ва мажбуриятларни янада кўпроқ йўллаб туриш керак. Материал харажатлар камайиши ҳамда бошқа ресурслар тежалиши, шунингдек тежамкорлик ҳисобига тайёрланган қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини таърифловчи кўрсаткичлар муқобил планларни ишлаб чиқиш ва уларнинг бажарилишини баҳолашда ҳамда мусобақа якунларини чиқаришда энг муҳим мезонлардан бири бўлиб қолмоғи керак, деб белгилаб қўйилди.

Тежамкорлик ишига меҳнаткашларни кенг кўламда жалб этиш учун ўн биринчи беш йилликда халқ хўжалиги тармоқларида, бирлашмаларда, корхоналар ва ташкилотларда хом ашё, материал ва ёқилғи-энергия ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигининг Бутуниттифоқ жамоат кўригини ўтказиб туриш, ҳар йили якунлар чиқариб туриш мақбул деб топилди.

ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Госснабига министрликлар ва идоралар билан бирга кўрик ўтказиш тартибини белгилаб чиқиш ҳамда унинг қатнашчиларини рағбатлантириш чораларини аниқлаш вазифаси топширилди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида, республика, ўлка ва область халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларида илғор коллективларнинг тажрибаларини очиб берувчи, ҳамма хил ресурсларни ғоятда тежаш режимини таъминловчи доимий ишлайдиган экспозицияларни ташкил этиш мўлжалланади.

Илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгаши билан ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти Марказий кенгашига меҳнаткашларнинг оммавий техника ижодиётини тағин ҳам ривожлантиришни таъминлаш, техника ва технологияни такомиллаштиришда, моддий ресурсларни тежаш резервларини топиш ва уларни сафарбар этишда уларнинг активлигини ошириш, шу жамиятларнинг министрликлар, идоралар, бирлашмалардаги бошланғич ташкилотларида ҳамда корхоналарда ишлаб чиқаришга материал сарфини камайтириш масалалари билан шуғулланувчи махсус секцияларни тузиш тавсия қилинди.

ВЛКСМ Марказий Комитети ва комсомол ташкилотлари материал ресурсларини тежаб-тергаш учун оммавий ҳаракатда ёшлар актив қатнашишини таъминлашга даъват этилган. Ҳамма йигит ва қизларда авлодлар меҳнати билан бунёд этилган халқ бойлигини эъзозлаб, унга нисбатан омилкорлик билан муносабатда бўлиш ҳиссини шакллантириш комсомол ва пионер ташкилотлари тарбия ишининг энг муҳим белгиларидан бири бўлиб қолмоғи керак. Темир-терсак, макулатура, иккиламчи хом ашёнинг бошқа турларини йиғишда ёшлар иштироки авктивлаштирилсин.

Иқтисодий таълим системасида, институтлар, факультетлар ва малака ошириш курсларида, партия-хўжалик активи мактаблари ва марксизм-ленинизм университетларида КПСС XXVI съезди олға сурган вазифалар асосида тежамкорлик масалаларини ўрганишни ташкил қилиш кўзда тутилди.

СССР Олий ва махсус ўрта таълим министрлигига, СССР Маориф министрлиги ва СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига студентлар ва ўқувчиларни тежамкорлик, меҳнат ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш борасидаги ишларни кучайтириш таклиф қилинди. Иқтисодий фанларни ўрганишни яхшилаш, бунда ўқув жараёнининг ролини ошириш, иқтисод қилиш масалалари юзасидан кенг кўламда лекциялар, суҳбатлар ўтказиш, тушунтириш ишларининг бошқа формаларидан фойдаланиш керак.

Газета ва журналлар, радио ва телевидение редакцияларига, оммавий ахборот ва пропаганданинг бошқа органларига, Бутуниттифоқ «Билим» жамиятига ижтимоий мулкни авайлаб асраш, партия иқтисодий стратегиясининг энг муҳим принципларидан бири сифатида ҳамма ресурслардан оқилона фойдаланиш масалаларини пухта, чуқур ёритиш вазифаси топширилди. СССР ва бошқа социалистик мамлакатларда хом ашё, ёқилғи, энергетика ресурслари ва бошқа материал ресурсларини тежаш, кам харажат билан сифатли маҳсулот чиқариш борасида илғор тажрибалар кенг кўламда пропаганда қилинсин.

Марказий, республика, ўлка ва область газеталарида тежамкорлик режимини кучайтириш ҳамда ресурслардан оқилона фойдаланишга бағишланган махсус рубрикалар жорий этилади. Энг яхши ютуқларни конкрет фактлар асосида мунтазам ва тушунарли тарзда акс эттириш, мавжуд камчиликларни очиб ташлаш ҳақида кўрсатма берилди. Хўжасизлик ҳолларига, ресурсларни сарфлаш ва уларни истеъмол қилиш борасида белгиланган нормалар бузилиши, сифатсиз маҳсулот чиқариш ва ишда бракка йўл қўйиш, моддий бойликларни ўғирлаш ва унга зиён етказиш ҳолларига нисбатан оператив ва кескин чоралар кўриш керак.

СССР Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети ўз эшиттиришларида электр энергияси, ёқилғи, сув ва бошқа хил материал ресурсларини тежаш борасида телетомошабинлар ва радиотингловчиларга мунтасил амалий маслаҳат ва тавсиялар бериб боришга даъват этилган.

СССР Кинематография давлат комитетига иқтисодий тежамкорлик мавзуида чиқариладиган илмий-оммабоп ўқув фильмлари ва бадиий фильмларни анча кўпайтириш таклиф этилди.

СССР Нашриёт, полиграфия, китоб савдоси ишлари давлат комитетига иқтисодий тежамкорлик масалаларига бағишланган китоблар, брошюралар, кутубхоначалар, плакатлар ва кўргазмали қуроллар, варақалар чиқаришни кенгайтириш, Сиёсий адабиёт нашриётига «В. И. Ленин, КПСС иқтисодий тежамкорлик тўғрисида» тўпламини тайёрлаш ва 1981 йилда нашр этиш, «Правда» нашриётига ишчилар ва колхозчилар учун «Тежамкорлик — коммунистик хислат» ўқув қўлланмасини ҳамда мутахассислар ва бошқариш ҳамма бўғинларининг раҳбарлари учун «Тежамли экономика» ўқув қўлланмасини чиқариш вазифаси топширилди.

«Плакат» нашриётига СССР Рассомлар, Ёзувчилар ва Журналистлар союзлари билан бирга иқтисодий тежамкорлик проблемаларига бағишланган бадиий босма оригиналлар ишлаб чиқилишини таъминлаш ҳамда улардан ҳар хил полиграфия маҳсулотлари — дарсликлар, ўқувчиларнинг дафтарлари, блокнотлар, китоблар, брошюралар, журналлар, календарлар, откриткалар, этикеткаларда фойдаланиш тавсия этилди.

Совет кишисининг Ватан бойликларидан тежаб-тергаб фойдаланиши ва унга омилкорлик билан муносабатда бўлиш мавзуи санъатда, бадиий адабиётда, ижодий союзлар ва маданий-маърифий муассасаларнинг фаолиятида янада кенгроқ акс этмоғи лозим.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари, ишчилар, колхозчилар ва зиёлилар ресурсларни тежашни кучайтириш ва улардан оқилона фойдаланиш борасида белгиланган чоралар амалга оширилиши учун ҳамма ишларни қиладилар ва шу тариқа КПСС XXVI съездининг қарорлари ва ўн биринчи беш йиллик топшириқлари бажарилишига, совет кишилари фаровонлигини юксалтириш борасида қабул қилинган программанинг амалга оширилишига муҳим ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

СОФИЯ. (ТАСС махсус мухбири). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг 2 июлда Болгария пойтахтида очилган сессияси XXXV мажлиси қатнашчилари социалистик мамлакатлар самарали ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш истиқболларини белгиламоқдалар.

Мажлисни ПХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов очди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ва такомиллаштиришнинг саксонинчи йилларга мўлжалланган комплекс программаси қандай амалга оширилаётганлиги ва бу соҳадаги вазифалар тўғрисидаги доклад ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXIV ва XXXV мажлислари ўртасида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг фаолияти тўғрисида Ижроия Комитетининг доклади тақдим этилди.

Сессияда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов нутқ сўзлади.

Биз 10 йил муқаддам социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини қабул қилиб бошлаган йўлимиз — тўғри ва самарали йўл бўлганини ўтган йиллар тажрибаси жуда яққол кўрсатди, деди у.

Мамлакатимиз социалистик тузум афзалликларидан фойдаланиб, ўз куч-ғайратларига асосланиб ва ўзаро ҳамкорликка таяниб, ўзларининг иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалини оширдилар, 70-йилларда маҳсулот ва миллий даромадни кўпайтириш суръатлари жиҳатидан ривожланган капиталистик давлатлардан деярли икки баравар ўзиб кетдилар.

КПСС XXVI съездида Л. И. Брежнев ташқи сиёсат соҳасида ўртага қўйган янги совет ташаббуслари дунёда кенг миқёсда маъқуллаб кутиб олинди. Бу ташаббуслар тинчликни сақлаб қолишга, 70-йилларда кескинликни юмшатиш туфайли эришилган жамики ижобий натижаларни сақлаб қолиш ва кўпайтиришга қаратилган. Ҳали яқиндагина СССР Олий Совети «Жаҳон парламентларига ва халқларига Мурожаатнома» қабул қилди, унда совет халқининг планетамизда мустаҳкам тинчликка муттасил интилаётганлиги ифодалаб берилди.

Қардош мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг съездларида ўтган ўн йилнинг якунлари чуқур таҳлил этилди. Съездларнинг қарорлари ҳамдўстлигимиз халқларини бунёдкорлик меҳнати ва тинчликни мустаҳкамлашнинг илмий программаси билан қуроллантирди, келгуси 5—10 йиллик истиқболларини белгилаб берди.

Биз ўзимизнинг жипслигимиз, қардошларча ўзаро манфаатли ҳамкорлигимиз туфайлигина жаҳон капиталистик бозорининг нохуш таъсирини кўп даражада сусайтиришга муваффақ бўлганимизни тўғридан-тўғри айта оламиз.

Комплекс программани турмушга татбиқ этиш асосида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ривожланиб бораётган кенг миқёсдаги ўзаро иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалар, моллар кўплаб етказиб берилаётганлиги мамлакатларимиз халқ хўжалигини муттасил олға ривожлантиришга ва унинг структурасини такомиллаштиришга имкон берди.

Ҳамдўстлик мамлакатлари экономикасининг изчил ривожланиб бораётганлиги бизга мислсиз кўламдаги моддий ресурсларни берди. Гарчи ҳамдўстлик мамлакатларининг аҳолиси ер юзи аҳолисининг атиги ўндан бир қисмига тўғри келса ҳам, электр энергия, нефть, пўлат, кўмир ишлаб чиқариш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларида бутун дунёдаги кўрсаткичнинг 20—30 процентини ташкил этади. Бу — социалистик хўжалик системамизнинг муваффақиятидир, аммо бу муваффақиятга ҳам жуда катта меҳнат, бир талай сарфу харажат қилиш йўли билан эришилди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларни ёқилғи ва хом ашё билан таъминлашга Совет Иттифоқи ҳал қилувчи ҳисса қўшмоқда.

Қардош партияларнинг съездлари келгуси йиллар учун ўсишнинг янги стратегиясини белгилаб олдилар. Бизнинг асосий мақсадимиз меҳнат ва моддий ресурсларнинг кўп миқдорда ўсишига умид боғламай, пировард маҳсулотни кўпайтиришдан иборат. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг партиямиз XXVI съездидаги докладида бу вазифа: «экономика тежамли бўлиши керак» деган лўнда ибора билан ифодалаб берилди. Бу ибора барча совет меҳнаткашларининг қалбига етиб борди. Бошқа қардош партиялар ҳам худди шундай мақсадларни ўртага қўйдилар.

Ишлаб чиқаришнинг техникавий савиясини, унинг сифат кўрсаткичларини ошириш — ҳозирги энг муҳим вазифадир. Саксонинчи йиллар вазифаларини ҳал этишнинг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан бошқа йўли йўқ. Бу соҳада бизнинг имкониятларимиз айниқса кўп. Чунки бутун дунёдаги илмий ходимларнинг учдан бир қисми Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларида меҳнат қилмоқда. Мана шундай фан-техника потенциалига эга бўлгач тегишли самарадорликка эришмоқ керак.

Ушбу сессияда саксонинчи йилларнинг проблемаларини ҳал этишга янгича ёндашиш йўлларини излаш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг олий партия ва давлат раҳбарлари даражасидаги иқтисодий кенгашига тайёргарлик кўришга ёрдам бериши шубҳасиз. Шундай кенгашни ўтказиш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисида қардош партияларнинг съездларида гапирилган эди.

Ўттиз йилдан ортиқ вақтдан бери социализм жаҳон системаси сифатида яшаб келмоқда. Шу вақт ичида қардош мамлакатларнинг ҳар бирида экономикани планли бошқариш механизмларини такомиллаштиришнинг бирталай тажрибаси тўпланди. Коллектив тажрибани ўрганиш ва ундан фойдаланиш бутун ҳамдўстликнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштирувчи чинакам моддий куч бўлиб қолиши мумкин.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатлари, — деди сўзининг охирида Н. А. Тихонов, — янги ўн йилликка социалистик тузумнинг ва янги типдаги халқаро муносабатларнинг шак-шубҳасиз афзалликларига комил ишонч билан қадам қўйдилар. Улар қардош партиялар белгилаган социал-иқтисодий ривожланиш программаларини муваффақиятли рўёбга чиқариш имкониятига эгадирлар. Ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларида тобора чуқурлашиб бораётган ҳамкорлик, уларнинг муттасил мустаҳкамланиб бораётган бирлиги ва жипслиги уларнинг бундан буёнги муваффақиятларининг гаровидир.

МУҲИМ ВАЗИФА

БУДАПЕШТ. 2 июлда Жаҳон касаба союзлари федерацияси (ЖКСФ) бош кенгашининг навбатдаги сессияси очилди. Жаҳон касаба союзлари федерацияси бош секретари вазифасини ижро этувчи И. Закария касаба союзларининг X жаҳон конгрессига тайёргарлик тўғрисида доклад қилди. Конгресс 1982 йилнинг февралида Гаванада чақирилади.

Касаба союзларининг X жаҳон конгрессига тайёргарлик, деб уқтирди нотиқ, касаба союзларининг ҳаракат бирлиги тобора мустаҳкамланаётганлиги белгиси остида ўтмоқда.

Сессияда совет касаба союзлари делегациясининг бошлиғи, ВЦСПС раиси А. И. Шибаев нутқ сўзлади. Бугунги кунда халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашдан кўра ҳам муҳимроқ вазифа йўқлигини таъкидлади. Ишчилар синфи, қишлоқ меҳнатчилари, барча меҳнаткашлар ва уларнинг касаба союзлари шундай бир реал кучки, бу куч шу соҳада ўзининг салмоқли сўзини айтиши мумкингина эмас, балки айтиши шартдир. Шу муносабат билан у СССР Олий Советининг «Жаҳон парламентлари ва халқларига Мурожаатномаси» муҳим социал ва сиёсий аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ИЖТИМОИЙ ФАНЛАР ВА ДАВР ТАЛАБИ

КПСС XXVI съезди ҳозирги даврнинг энг актуал назарий ва амалий масалаларини чуқур таҳлил қилар экан, совет фани олдида турган навбатдаги муҳим ва зарур вазифаларни ҳам атрофлича кўрсатиб берди.

«80-йилларда, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида, — **халқ хўжалиги ривожланадиган шарт-шароитлар фан-техника тараққиёти жадаллаштирилишини яна ҳам кўпроқ зарур қилиб қўяди. Ҳеч кимни илм-фан катта аҳамиятга эга эканлигига ишонтириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Коммунистлар партияси янги жамият қурилишини илм-фансиз мутлақо тасаввур қилиб бўлмайди, деган фикрга асосланади».**

Фан бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланган, илмий кашфиётлар ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида тез суръатлар билан жорий этилаётган ҳозирги шароитда ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларини комплекс ривожлантириш, ғоявий-тарбиявий ишларни амалга ошириш фан ютуқларига боғлиқ. Шунинг учун фан тараққиётини жадаллаштириш, илмий изланишларни ижтимоий ҳаёт кун тартибига қўйган вазифалар билан боғлашнинг асосий шартларидан бири илмий координацияни такомиллаштириш, уни ҳозирги давр талаблари даражасига кўтаришдир.

Илмий координация — илмий изланишларнинг ҳозирги даврдаги ижтимоий-иқтисодий, ғоявий-сиёсий тараққиёт, фаннинг ривожланиш истиқболлари асосида белгиланган йўналишларини аниқлаш, илмий кашфиётларнинг ҳар бир соҳа бўйича тематикаларини ишлаб чиқиш демакдир. Муҳим илмий проблемаларни ҳал қилишга бошқа қатор илмий ташкилотларни, олимларнинг катта группасини сафарбар қилиш, илмий-текшириш муассасалари ўртасида мустаҳкам алоқалар ўрнатиш, фаннинг мураккаб методологик, назарий ва амалий масалаларини коллектив равишда ҳал этишни ташкил этиш ҳам илмий координациялаш доирасига кирувчи муҳим ишлардир.

Жамиятимизнинг иқтисодий, ижтимоий ва маънавий ривожланиши бир-бири билан узвий боғлиқ ҳолда комплекс амалга оширилаётган ҳозирги шароитда илмий ишларни координациялашни давр талабига кўтариш бугунги кун даражаси талаблари нуқтаи назаридан ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир. СССР Фанлар академияси Координация советининг яқинда Тошкентда бўлиб ўтган сессияси ана шу муҳим масалаларни ҳал этишда катта роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг сессия йиғилишида сўзлаган ёрқин нутқида, СССР Фанлар академияси президенти, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. П. Александров, СССР Фанлар академияси вице-президентлари В. А. Котельников, А. А. Логунов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президенти О. С. Содиқов ва бошқа атоқли олимларнинг нутқлари ва докладларида ҳозирги даврда илмий координация ишларини янада яхшилашнинг методологик масалалари, форма ва методлари чуқур ёритиб берилди, қардош республикаларда, мамлакатимиз турли районларидаги илмий марказларда тўпланган бой тажриба юзасидан ҳам ғоят фойдали фикр алмашувлар бўлди.

Координация Совети сессиясининг Тошкентда ўтказилганлиги тасодифий эмас, албатта. Ўзбекистон Фанлар академияси олимлари сўнгги йилларда илмий-тадқиқот ишларининг сифат ва самарадорлигини ошириш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш борасида катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ўтган ўнинчи беш йиллик давомида фан учун сарфланган ҳар бир сўм ҳисобига 5 сўм 25 тийин фойда олинди. Илмий изланишларнинг кўламига кўра Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мамлакатимиздаги энг йирик илмий марказлардан бирига айланди.

Республикамизда илмий-тадқиқот ишларини координациялашда ҳам эътиборга сазовор ютуқларга эришилди. Сўнгги икки йил ичида Ўзбекистон Фанлар академияси Президиуми қошида ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини координация қилувчи тўрт илмий совет тузилди. Уларнинг составига олий ўқув юртлари, турли илмий муассасаларда ишловчи йирик олимлар, партия ва совет органларининг ходимлари ҳам киритилди.

Координация Советлари илмий тадқиқот ишларида учраб турадиган фойдасиз такрорланишларни чеклаш, майда-чуйда, актуал бўлмаган темалар устида илмий изланишлар олиб боришга барҳам беришда катта ишлар қилди. Жамиятимиз тараққиёти талаблари, республикамиз шароитлари, олимларимизнинг куч ва имкониятлари ҳисобга олинган ҳолда XI беш йилликда бажарилиши зарур бўлган илмий проблемалар аниқлаб олинди. Координация Советлари томонидан белгиланган илмий изланишларнинг асосий проблемалари шу йил март ойида СССР Фанлар академияси Президиуми томонидан тасдиқланди. Бу ишдан кўзланган асосий мақсад кўплаб олимларнинг куч ва эътиборини актуал, муҳим яхлит масалаларни ҳал этишга сафарбар қилиш, шу йўл билан ижтимоий ва иқтисодий тараққиётимиз талабларига жавоб бера оладиган фундаментал асарлар яратишдир. Иккинчидан, республикамизда яратилган илмий ишларга бутун мамлакатимизда қизиқиш кучайиши, Ўзбекистонда ижтимоий фанларнинг муҳим соҳалари бўйича ўз атрофига катта кучларни бирлаштирган янги илмий мактаблар вужудга келиши мумкин.

Ҳозирнинг ўзидаёқ Ўзбекистонда ишлаб чиқариш кучларидан рационал фойдаланиш, турли территориал ишлаб чиқариш бирлашмалари тараққиёти прогнозларини ишлаб чиқиш, диалектика назарияси, Ўрта Осиё ва Яқин Шарқ мамлакатлари халқларининг ижтимоий-фалсафий фикри тарихи, Ўрта Осиё антик даври ва илк ўрта аср археологияси, нокапиталистик тараққиёт назарияси, рус тилини ўрганишнинг амалий ва назарий масалалари, СССРда миллий масаланинг ҳал этилиши тарихи ва бошқа проблемалар соҳасида бутун мамлакатимизга машҳур бўлган илмий мактаблар шаклланди. Бундан, жамиятшунос олимла-

МУБОРАК ГАЗ КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИ МУХБИРЛАР ПУНКТИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ПРАВДА ВОСТОКА» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАР ПУНКТИНИНГ ЎН БЕШИНЧИ АХБОРОТИ

ВАЪДАГА ВАФО — МАРДНИНГ ИШИ

Йилнинг биринчи ярми ўтди. Хўш, Муборак газ комплексининг қурувчилари ўз мажбуриятларини қандай бажаряптилар?

Газни қайта ишлайдиган учинчи блок, газдаги олтингугуртни ажратиб оладиган установка, Денгизкўл — Ҳовузак кони, Зеварда конининг учинчи навбати белгиланган муддатларда ишга тушди. «Ўзбекгазпромстрой» тўртинчи бошқармаси билан «Наипгазстрой» учинчи бошқармасининг меҳнаткашлари берган ваъдаларини шараф билан адо этдилар. Бу коллективлар июнь ойининг якунларига кўра, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига даъвогар бўлиб турибдилар.

Аммо кўпгина қурувчиларнинг ҳали бажарилмаган ишлари бор. Иккинчи газ тозалаш блокини, Қуйимозор — Муборак қувур ариғини ишга тушириш мажбурияти ҳали бажарилгани йўқ. 1 соатда 75 тонна буғ берадиган қозон ҳам ишга туширилмаган. Муборак шаҳридаги уй-жой қурилишида аҳвол ғоят ташвишли. Янги квартираларни қуриб битказиш мажбуриятинигина эмас, планини ҳам барбод этиш хавфи вужудга келди. Шундай экан, гапни уй-жойлардан бошлаймиз.

УЙНИ НИМАДАН ҚУРИШ КЕРАК?

Муборакда панел ишлаб чиқарувчи корхона ҳозирча йўқ. Бу ердаги уйлар асосан ғиштдан қурилмоқда, лекин бу материал ҳам етишмаяпти. Қизилтепа ва Қўқон ғишт заводлари, шунингдек Қашқадарёнинг ўзидаги корхоналар Муборакка ғишт жўнатиш графигини доимо бузиб келмоқда. Узстройиндустрия заводлари ишлаб чиқарувчи томга ёпиладиган ғовак плита ва бошқа темир-бетон деталлар етишмаяпти. Пардозлаш материаллари ҳам етишмайди.

Муборакда мана шу сабабларга кўра бир йилга мўлжалланган 50 минг квадрат метр уй-жойдан ярим йил ичида атиги 10 минг квадрат метригина битказилди. Шундай экан шунчалик қийинчиликлар билан қурилаётган янги қувватлар кадрлар етишмаслигидан бекор туриб қолмасмикан...

Бугунги кунда Муборакда уй-жой қуриш планининг бажарилиши Қурилиш министрлиги ва Бинокорлик материаллари саноати министрлигига, «Союзузбекгазпром»нинг ўзига, Қашқадарё, Бухоро, Фарғона областларининг партия органларига, маҳсулот юборувчи заводларнинг партия ташкилотларига боғлиқ бўлиб турибди.

МАВҚЕЛАР БОЙ БЕРИЛМАСИН

Газ тозалаш иккинчи блокида абсорбер кўтарилгач, монтажчилар ҳавозани вақтида олиб улгурмаганликлари натижасида қолоқлик вужудга келди. Бу эса бошқа ишкалликларни келтириб чиқарди. Шундай қилиб 15 кун қўлдан бой берилди ва бутун установкани ишга тушириш графиги барбод этилди. Энди бош пудратчи трест «Мубарекгазпромстрой», монтажчи ташкилотлар аҳволни ўнглаб олишга уринмоқдалар.

«Мубарекгазпромстрой» ва 9-монтаж бошқармаси раҳбарлари эпчиллик кўрсата билсалар қолоқликдан чиқиш мумкин бўлади. Ҳозирча эса йил бошидан бери зарбдор меҳнат қилиб келган «Мубарекгазпромстрой» коллективи ўзи эришган мавқеларни қўлдан бой бермоқда. Иккинчи блокда ҳам, компрессор станциясида ҳам аҳвол шундай. Станцияни эса июль ойида топширмоқ керак. Меҳнат маданияти пасайиб кетди. Майдонлар ўйдим-чуқур, ивирсиб ётибди.

Иккала объектдаги аҳволни кўриб чиққан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг штаби уларни июль ойида сўзсиз ишга тушириш чораларини белгилаб берди.

Ниҳоят «Бухарагазпромстрой» тресги Қуйимозор — Муборак қувур ариғи қурилишини битказяпти: 107 километрли линияга сув қуйилди. Магистраль тўлдирилгач, синаб кўрилади ва ювиб чиқилади, шундан сўнг ишлай бошлайди. Бош пудратчи трестнинг бошқарувчиси Р. Султонов бу иш 15 июлда бажарилади, деб ваъда берди. Ҳа, шундан кечикмаслиги керак! Бу орада Ўртабулоқ ва Денгизкўл конларига ишлаб чиқариш учунгина эмас, ичиш учун ҳам сувни ташиб келтиришга тўғри келмоқда. Қашқадарё область коммунал хўжалиги эса Муборакка сув беришни бир мунча кўпайтирган бўлсада ҳамон сув етишмаяпти. Қурилишга тегишли эътибор берилса, етишмаётган сувни топиш мумкин.

МУХБИРЛАР ПУНКТИНИНГ МАҚОЛАСИ ИЗИДАН

Биз Муборак заводи қурувчилари ва ишчилари таъминоти тўғрисидаги жиддий камчиликлар тўғрисида хабар қилгандик. Баъзи чоралар кўрилди.

«Союзузбекгазпром» ишчилар таъминоти бошқармаси Муборакка олти вагон минерал сув, қўшимча тамаки маҳсулотлари ортиб жўнатди. Республика Савдо министрлиги бошқармага қўшимча моллар ажратиш тўғрисида фармойиш берди. Аммо Қашқадарё область савдо бошқармаси фармойишни бажаришга шошилмаётир. Бошқарманинг ўзи ҳам дам туз, дам гугурт, дам чигит ёғи, дам макарон тақчиллигига барҳам бериш чораларини кўрмаяпти... Ҳолбуки бу молларнинг ҳаммаси ҳеч бир «тақчил мол» қаторига кирмайди.

Сабзавот таъминоти масаласига ҳам ҳеч тушуниб бўлмайди. Газчиларнинг навқирон шаҳри учун асосан Муборак районининг ўзи сабзавот етказиб бериши керак. Лекин район ўтган ярим йил ичида шаҳарликларга ваъда қилинган 465 тонна сабзавотдан бирон тонна ҳам етказиб бермаган. Бухородан келтирилган озгина сабзавот эса муаммони ҳал қилолмайди.

* * *

Муборак газ комплексини батамом ишга тушириб юборишга 3 ой қолди. «Оралиқ марралардаги тўхталиб қолишлар» умумий натижага таъсир кўрсатмаслиги керак. Шу иш бутун қатнашчиларининг кучғайратлари мана шунга қаратилмоғи лозим.

Сентябрь ойига бориб газ қазиш қувватлари йилига 9 миллиард кубометр, газни қайта ишлаш қувватлари эса 5 миллиард кубометр кўпайишини таъминлаш лозим. Қурувчилар коллективлари Ватанга шундай сўз бердилар. Сўзнинг устидан чиқиш қонун бўлиб қолмоғи керак.

М. КАРОМОВ, Ю. КРУЖИЛИН, В. ПЕТРОВ, В. ШУМАЙЛОВ.

САНЪАТКОРНИНГ ЮКСАК МАСЪУЛИЯТИ

СССР ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ VII СЪЕЗДИДА

Совет ёзувчилари китобларининг саҳифаларида халқ турмушининг, кураш ва ишонч билан тўла замонамизнинг кенг манзараси китобхонлар кўз ўнгида намоён бўлади. Партиявийлик ва халқчиллик ленинча принципларига содиқ бўлган кўп миллатли совет адабиётининг усталари замонамизнинг энг адолатли ва олижаноб идеаллари — коммунизм идеаллари тантанаси учун курашни ўзларининг бурчи деб биладилар.

Юксак принципиаллик руҳи, санъаткорнинг давр олдидаги масъулиятини чуқур англаш, совет адабиётини янада равнақ топтириш тўғрисида муштарак ғамхўрлик СССР ёзувчиларининг VII съездида авж олиб кетган ижодий мунозарага хос хусусиятлар бўлиб қолди. 2 июль куни съезд Москвадаги Катта Кремль саройида ўз ишини давом эттирди.

А. Ананьев («Адабиёт тинчлик, гуманизм, тараққиёт учун курашда»), В. Кожевников («Шу кунларимизнинг қаҳрамони ва унинг образини замонавий прозада бадиий гавдалантириш тажрибаси»), С. Михалков («Меҳнаткаш, ватанпарвар, интернационалистни тарбиялаш ҳамда болалар ва ўсмирлар учун адабиёт»), В. Озеров («Кейинги йилларда адабий танқидни ёритишда кўп миллатли совет адабиётининг ривожланиши») мавзуларида ижодий комиссиялар ишининг якунлари тўғрисида съезд делегатларига маълум қилдилар.

Биз, фашизмга қарши улуғ жангнинг қатнашчиларига, деди Ф. Абрамов (Ленинград) инсониятнинг энг даҳшатли кулфати — урушга абадий барҳам берилгандек ва бундан буён бизнинг планетамизда ниҳоят инсонпарварлик, соғлом фикр ва ҳамжиҳатлик ҳукм сурадиган давр бошланадигандек туюлган эди. Афсуски, ана шу умидлар рўёбга чиқмади. Мислсиз қуролланиш пойгаси, гоҳ у ерда, гоҳ бу ерда ер куррасини ларзага солаётган тобора янги-янги уруш манбалари бугунги кунга хос воқелик бўлиб қолди. Бинобарин, ҳозирги кунда ер юзидаги барча инсонпарвар, маънавий жиҳатдан жамики актив тинчликсевар кучларни бирлаштиришдан ҳам кўра муҳимроқ иш йўқ. Шу боисдан ҳам адабиёт тўғрисидаги, ҳатто ядровий асримизда ҳам инсоннинг бош қуроли бўлмиш сўзнинг руҳий ва маънавий кучи ҳақидаги фикрлар алоҳида тарихий аҳамият касб этмоқда. Шундай экан, замон бизнинг зиммамизга юклаган ўша улуғ бурчга муносиб бўлайлик!

СССР Госкомиздатининг раиси Б. Стукалин ёзувчилар билан китоб ноширлари қалин ҳамкорлигининг муҳимлигини таъкидлади. Китобхонларга ғоят манзур бўлаётган китоблар чоп этишни кўпайтириш йўли изчиллик билан амалга оширилмоқда. Айни вақтда нотиқ баъзи китобларни нашр этиш муддатлари кечириб бўлмас даражада чўзиб юборилаётганлиги, бу китоблар баъзан бадиий ва полиграфик жиҳатдан қониқарсиз тайёрланганлиги, унча актуал бўлмаган, мужмал асарларни босиб чиқариш ҳолларига батамом барҳам берилмаганлиги тўғрисида Госкомиздатга нисбатан қилинган таъналар адолатли эканлигини тан олди.

Адабиётларнинг ўзаро алоқаси бир-бирини бойитиши актив ривожланиб бораётган бизнинг давримизда таржима алоҳида аҳамият касб этади, деб таъкидлади, М. Ибрагимов (Озарбайжон). Ижоднинг шу тури кишилар ва халқлар ўртасидаги маънавий қардошликни вужудга келтириб мустаҳкамлайди, шу боисдан ҳам бу ишга асарнинг мазмунинигина эмас, шу билан бирга сўзнинг гўзаллигини, оҳангини ҳам етказиб бера оладиган юксак даражада маҳоратли ва истеъдодли кишилар жалб этилиши керак.

Адабий ташкилотларнинг вакилларидан Любомир Левчев (Болгария), Онелио Хорхе Кордосо (Куба), Герман Кант (ГДР), Асадулла Хабиб (Афғонистон) ва бошқалар СССР ёзувчиларининг VII съездини табриклаб нутқ сўзладилар.

Съезд делегатлари жаҳон ёзувчилари, маданият арбобларига якдиллик билан мурожаатнома қабул қилиб, инсониятни ядровий қирғиндан қутқариш учун, тинчликни қарор топтириш учун, иноқлик ва ҳамкорлик тантанаси учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишга даъват этдилар.

(ТАСС мухбири).

ЖАҲОН ЁЗУВЧИЛАРИГА, МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИГА

Жаҳон халқлари таҳликада яшамоқдалар. «Ё ҳаёт, ё мамот» деган масала ҳозир даҳшатли конкрет масала бўлиб ва бутун инсониятга қаратилган савол бўлиб қолмоқда: одамлар бу дунёда яшаб қоладиларми ёки йўқми, эҳтимолки, бутун коинотда яккаю ягона бўлган ғаройиб мўъжиза — инсоният цивилизацияси яшаб қоладими ёки йўқми?

Инсоният тош давридан ақл-заковатнинг ҳозирги ажабтовур ютуқларигача, инсон руҳининг улуғвор зафарларигача бўлган ҳаддан ташқари машаққатли улуғ йўлни наҳотки беҳуда босиб ўтган бўлса, шу йўлда мақсад воситага арзимайди, деган хулосани наҳотки чиқармаган бўлса.

Наҳотки, одамлар XXI аср бўсағасида ўз тақдирини, ўз фарзандларини, ўз ўтмиши ва келажагини янги шуҳратпараст жиноятчилар қўлига топширамиз дебгина, ҳаёт маъносини излаш, адолат, эзгулик, ҳақиқат излаш йўлида меҳнат қилган, азоб чеккан ва қувонган бўлсалар, наҳотки шу йўлда жонларини фидо қилган бўлсалар?

Бу дабдабали савол эмас. Ҳозир дунёнинг барча софдил олимлари термоядро урушининг ер юзидаги ҳаёт учун фалокатли оқибатлари тўғрисида огоҳлантирмоқдалар. Халқларнинг онгига «чекланган» ядро уруши мумкинлиги ва ҳатто бу урушда «ғалаба қозониш» мумкинлиги тўғрисидаги фикрни сингдиришга уринаётган кимсалар эса ёлғон гапирмоқдалар, ҳаёсизлик билан ёлғон гапирмоқдалар!

Оммавий қирғин воситаларига ҳаддан ташқари тўлиб-тошиб кетган дунёдаги вазият кескинлашиб бормоқда. Бу вазиятни инсониятнинг социал тараққиётини тўхтатиб қўйиш, уни тескари буриб юбориш истагида бўлган империалистик реакция ва агрессия кучлари кескинлаштириб, кучайтирмоқдалар.

Тинчликни ҳимоя қилиш учун, янги уруш хавфига қарши курашаётган тинчликсевар давлатлар ва халқларнинг, жамоат кучлари ва ҳаракатларининг актив фаолияти эндиликда жуда бевосита аҳамият касб этди. Бу ўринда ёзувчининг, маданият арбобининг овози ҳеч қачон бунчалик муҳим бўлмаган эди.

Авлодларнинг миннатдор хотирасида қолишни орзу қилмаган санъаткор ер юзида топилмайди. Мана шу замон синови: «Сен истиқбол учун шахсан ўзинг бугун нима иш қилдинг?» деган саволни ҳам албатта ўз ичига олади.

Санъаткорнинг қўлида қалам, мўйқалам, кескидан ташқари, сўз, овоз, тош воситасида ҳаётни тараннум этиш маҳоратидан ташқари, яна бир қудратли қурол бор, бу қуролдан у «охир замон»ни келтирувчи ядро уруши хавфига қарши курашда фойдаланиши мумкин ва лозим, бу қурол унинг ўз обрўли номидир, унинг ҳаёт принципи, унинг ўз ижтимоий позициясидир.

Совет ёзувчилари жаҳон ёзувчиларига ва маданият арбобларига даъват билан мурожаат этадилар. Одамларнинг тинчликка таҳлика солаётган хавф-хатардан кўз юмишларига йўл қўйманглар! Қуролланиш пойгасининг тўхтатилишига эришинглар. Ҳозир инсониятни жаҳаннамга судраётган кимсаларни шармандаю шармисор қилинглар! Ўз халқларингизга ва ҳукуматларингизга ҳақ гапни айтинглар!

Биз, совет ёзувчилари, Леонид Ильич Брежневнинг СССР Олий Совети сессиясидаги совет халқининг фикр-ўйлари ва орзу-умидларини, унинг урушларсиз ҳаётга, тинчликка ва халқаро ҳамкорликка доимий интилишини ифодалаб берган нутқини қўллаб-қувватлаймиз.

СССР Олий Советининг «Жаҳон парламентларига ва халқларига» Мурожаатномасини бутун ер юзидаги холис ниятли кишилар бажонидил қабул қилишларига аминмиз: «Тинчлик — инсониятнинг муштарак мулкидир, бизнинг замонамизда эса ҳаёт кечиришнинг энг биринчи шартидир. Биргаликда куч-ғайрат сарфлаш билангина тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш мумкин ва лозим». «Мавжуд имкониятлардан биронтаси бой берилмаслиги керак. Вақт ғанимат!»

Совет ёзувчилари планетамиз ёзувчиларига, маданият арбобларига мурожаат қилиб, маслакларидан қатъи назар инсониятни ядро урушида ўзини ўзи қириб ташлашдан омон асраш учун, тинчликни қарор топтириш учун, халқлар ўртасида иноқлик ва ҳамкорликнинг тантана қилиши учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишга чақирадилар.

Вақт ғанимат!

СССР ёзувчиларининг VII съезди.

Чирчиқ шаҳридаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси маҳсулотларининг 50 хилдагисига давлат Сифат белгиси берилган. Корхона коллективи элга манзур бўладиган молларни кўплаб ишлаб чиқариш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солмоқда. Суратда: илғор тикувчи Ф. Насипова.

В. Сироткин фотоси.

МУҲИМ ДАРСЛИК

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети юридик факультетининг доценти Ш. Шораҳметовнинг «Ўзбекистон ССРнинг гражданлик процессуал ҳуқуқи» китобини ҳуқуқшунослар, студентлар мамнуният билан кутиб олдилар. Бундай китоб ўзбек тилида биринчи марта яратилди.

Гражданлик, оила ва меҳнат ҳуқуқига оид ишлар анча мураккаб бўлиб, судларда кўриладиган ишлар орасида уларнинг салмоғи каттадир. Мулкий низолар, олинган мажбуриятларни, шартномаларни лозим даражада бажармасликдан, гражданларнинг шахсига ва мулкига, социалистик мулкка зарар етказишдан келиб чиқадиган низолар, авторлик ҳуқуқлари, меросхўрлик ҳуқуқлари тўғрисидаги ва бошқа гражданлик ишлари, никоҳни бекор қилиш ёки ҳақиқий эмас деб топиш, болалар ёки бошқа моддий таъминотга муҳтож шахслар фойдасига алимент ундириш, оталикни белгилаш, васийлик ва ҳомийлик тўғрисидаги ҳамда оила ҳуқуқига оид бошқа ишлар, ишчи ва хизматчини ишга тиклаш ва бошқа меҳнат низолари ана шундай ишлар жумласига киради.

Юқоридаги каби ишларнинг судларда ўз вақтида кўрилиши ва тўғри ҳал этилиши суд ишларининг юргизилиши тўғрисидаги гражданлик процессуал қонунчиликнинг аниқ тушунилиши ва тўғри татбиқ этилишига боғлиқдир. Шу нуқтаи назардан қараганда доцент Ш. Шораҳметовнинг китобида қонунларнинг илмий шарҳлаб берилганлиги, уларнинг тўғри қўлланилиши тўғрисидаги кўрсатмалар асарнинг қимматини янада оширган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати ва Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг олий ўқув юртларида ўзбек тилида таълим олувчи студентларни дарсликлар ва қўлланмалар билан таъминлаш тўғрисидаги кўрсатмасига жавобан ёзилган бу дарсликда автор Ўзбекистон ССР гражданлик-процессуал қонунчилигидан, гражданлик, оила, меҳнат ҳуқуқи нормаларидан, арбитраж нотариат ҳамда бошқа ҳуқуқий масалаларга оид қонунлардан тўғри фойдаланган.

Дарсликнинг муҳим томони яна шундаки, автор ҳар бир масалани ёритишда республикамиз қонунларига суд ва бошқа органларнинг практикасига ҳавола қилгани ҳолда, гражданлик ишларини ҳал этишда процессуал нормаларни амалда қандай татбиқ этиш кераклигини кўрсата билган.

Бироқ дарсликда Ўзбекистон ССРнинг суд, прокуратура, нотариат, арбитраж ва бошқа органлари иш практикасидан келтирилган мисоллар етарли эмас. Бундай мисоллар кўпроқ келтирилганда эди китобдаги назарий масалаларнинг китобхонлар томонидан чуқурроқ ўзлаштирилишига ёрдам берган бўлур эди.

Бизнингча, дарсликда Ўзбекистон ССР Олий суди пленумлари қарорларига ҳам кенгроқ ўрин берилиши керак. Чунки, ана шу қарорларни яхши билиш суд ва прокуратура, арбитраж ходимларининг қонунларни тўғри тушунишларига ёрдам беради.

Я. ПЕСИН,
юридик фанлар доктори, профессор.
Т. АЮПОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист.
С. ЕҚУБОВ,
юридик фанлар кандидати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан республиканинг пахта тозалаш ва енгил саноати учун юқори малакали кадрлар тайёрлаш соҳасида кўп йил самарали меҳнат қилганликлари, илмий-тадқиқот ишлари ва коллективнинг жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институти кафедрасининг мудири ўртоқ Юнус **Тошпўлатовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берилди ва кафедра мудири ўртоқ Фаттоҳ **Озодаев** ҳамда институт партия комитетининг секретари ўртоқ Марат Фаттоҳович **Аҳмедов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан кўп йил самарали ишлаганликлари, республиканинг пахта тозалаш саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганликлари, фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этганликлари ҳамда коллективнинг жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун СССР Енгил саноат министрлиги пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудирлари ўртоқ Георгий Александрович **Тихомировга** ва ўртоқ Ирен Қиёмитдинович **Ҳафизовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»** фахрий унвони берилди.

Пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институти ходимларининг бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан кўп йил самарали ишлаганликлари, республиканинг пахта тозалаш саноати объектларини лойиҳалаш ва қуришга шахсан катта ҳисса қўшганликлари ҳамда коллективнинг ижтимоий ҳаётида актив қатнашганликлари учун СССР Енгил саноат министрлигига қарашли пахта ва янги луб экинларини дастлабки ишлаш (ГПИ-4) корхоналарини лойиҳалаш давлат институти лойиҳаларининг бош инженерлари ўртоқ Ҳамид Раззоқович **Раҳмоновга** ва ўртоқ Мардон **Толибоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор»** фахрий унвони берилди. Бўлим бошлиғи ўртоқ Вячеслав Михайлович **Дегтярев** ва шу институтнинг группа раҳбари ўртоқ Галина Васильевна **Климова** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан пахта тозалаш саноатида кўп йил самарали ишлаганликлари, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари ҳамда коллективнинг жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун Қашқадарё пахта тайёрлаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмасининг бош директори ўртоқ Жамол **Камоловга**, Андижон пахта тайёрлаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмаси Москва пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ Турсун **Каримовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»**; Хоразм пахта тайёрлаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмаси Хонқа пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ Машариф **Абдуллаевга**, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги план-иқтисод бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Иван Ульянович **Ричковга**, Самарқанд пахта тайёрлаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмаси план-иқтисод бўлимининг бошлиғи ўртоқ Рустам Латифович **Эрзинга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»**; Тошкент пахта тозалаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмаси Пискент пахта тозалаш заводининг директори ўртоқ Илҳом **Абдураҳмоновга**, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи ўртоқ Александр Данилович **Гавришга**, Наманган пахта тайёрлаш ва дастлабки ишлаш саноат бирлашмаси 3/4-Наманган пахта тозалаш заводи ускуналар пайвандчиси ўртоқ Лутфулла **Иброҳимовга**, Сурхондарё пахта тозалаш ва дастлабки ишлаш Шўрчи пахта тозалаш заводининг бош механиги ўртоқ Қобил **Шокировга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берилди.

Меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганликлари, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари ва коллективнинг жамоат ҳаётида актив қатнашганликлари учун Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги ходимларининг бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

римиз бир неча илмий проблема устида иш олиб борсалар бошқа темалар устида олиб борилаётган илмий изланишлар тўхтаб қолади, деган маъно келиб чиқмайди, албатта. Координация Советлари томонидан белгиланган проблемалар республикамизда олиб борилаётган илмий ишларнинг асосий йўналиши, марказий вазифаси бўлиб қолади. Бора-бора мана шу проблемалар атрофида кўпроқ илмий кучлар тўплана боради.

Маълумки, ҳар бир илмий проблема бир-бири билан узвий боғлиқ бўлган конкрет темаларнинг йиғиндисидан иборат. Бинобарин, бирор илмий проблемани ўрганиш унинг структурасини ташкил этувчи темаларни аниқлашни ҳам ўз ичига олади. Координация Советлари ана шундай темаларни ҳам ишлаб чиқмоқда. Бу темаларни аниқлашда фаннинг ҳозирги кунга қадар эришган ютуқларини, ҳал этилиши лозим бўлган илмий масалаларни тўла тасаввур қила оладиган йирик олимлар иштирок этмоқда. Илмий изланишларнинг Координация Советлари тавсия этган асосий темалар «Ўзбекистонда ижтимоий фанлар» журнали саҳифаларида мунтазам эълон қилинмоқда. Бу ишдан кўзланган асосий мақсад — ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий тадқиқот ишларига маълум йўналиш бериш, олимларни муҳим актуал масалаларни ўрганиш ва ёритишга сафарбар этишдир.

Кўплаб олимларимиз томонидан бажарилаётган докторлик, кандидатлик диссертацияларининг ҳозирги ҳолати ҳам координация ишларини яхшилашни тақозо қилмоқда. Айрим ҳолларда биз қаерда, ким қандай тема устида иш олиб бораётганини билмаймиз. Диссертация темаларини белгилаш борасида тасодифийлик ҳоллари ҳам кўплаб учрамоқда.

Докторлик, кандидатлик диссертациялари ижтимоий фанлар тараққиётининг энг муҳим йўлларидан биридир. Шу сабабли ҳар бир докторлик диссертациясининг кенг проспекти, кандидатлик диссертацияларининг планлари Координация Советларининг секцияларида йирик мутахассислар иштирокида кенг муҳокама этилмоғи, ёш олимларга илмий изланишларининг биринчи қадамлариданоқ методологик тавсиялар, кўрсатмалар берилиши мақсадга мувофиқдир.

Координация Советлари томонидан тасдиқланган докторлик, кандидатлик диссертацияларининг темалари ҳам «Ўзбекистон коммунисти», «Ўзбекистонда ижтимоий фанлар» журналлари саҳифаларида эълон қилинмоқда. Бу эса, илмий тадқиқот ишларида ҳануз учраб турадиган такрорланишларга барҳам бериш имконини яратади.

Координация Советлари шу кунга қадар бажарилган илмий ишларни, мавжуд илмий кучларнинг мутахассислиги ва имкониятларини ҳисобга олиб маълум проблемаларни ўрганиш ва ёритиш бўйича марказ бўла оладиган таянч илмий муассасаларни, кафедраларни белгиламоғи керак. Бу таянч пунктлар атрофига республикамизнинг турли шаҳарларида ишловчи илмий кучларни бирлаштириш зарур. Шундай таянч пунктлари фақат Тошкентдагина эмас, балки Самарқанд, Андижон, Фарғона, Бухоро сингари йирик шаҳарларда ҳам ташкил этилиши мақсадга мувофиқдир.

Ижтимоий фанларнинг методологиясини ўрганишда жиддий камчиликлар ҳам бор. Айрим жамиятшунос олимларнинг методологик билимлари саёзлиги илмий ишларда маълум камчиликлар содир бўлишига олиб келмоқда. Шу сабабли Координация Советлари фаннинг илмий методологиясини чуқур ўрганишга, мунозарали масалаларни коллектив ҳал этишга ҳам жиддий эътибор бериши зарур. Бу — илмий ишларнинг назарий-ғоявий савиясини кўтаришнинг муҳим шартидир.

Жамият тараққиёти — яхлит жараён. Ундаги иқтисодий, ижтимоий-сиёсий, маънавий жараёнларни бир-биридан ажратиб олган ҳолда талқин қилиб бўлмайди. Масалан, жамият тараққиётида содир бўладиган синфий курашлар, социал ўзгаришларни олиб кўрайлик. Бу кураш ва социал ўзгаришларни жамиятда рўй берган иқтисодий муносабатлар, ғоявий-сиёсий кураш билан боғламасак, уларнинг туб моҳиятини асло очолмаймиз. Шу сабабли жамият тараққиёти ҳақидаги илмий тушунча барча ижтимоий фанлар берган маълумотларни умумлаштириш асосида ҳосил бўлади.

Ривожланган социализм шароитида жамиятнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий, маданий юксалиши бир-бири билан комплекс боғланган ҳолда амалга оширилаётганлиги жамият тараққиётининг турли томонларини ўрганувчи ижтимоий фанлар ўртасидаги алоқа ва боғланишларни яна ҳам яхшилашни талаб этмоқда. Бу, ўз навбатида, ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий изланишларнинг сифат ва самарадорлигини оширишга хизмат қилади. Бу вазифани бажариш борасида ҳам Координация Советлари олдида катта вазифалар турибди.

Ҳозирга қадар турли ижтимоий фанлар вакиллари ўртасидаги алоқалар тарихчилар, философлар, ҳуқуқшунос ва иқтисодчи олимларнинг айрим илмий тўпламларда ўзларининг алоҳида мақолалари билан қатнашишларидан иборат бўлиб қолмоқда. Асосий мақсадимиз фақат шугина эмас, балки бирор илмий проблеманинг барча томонларини бир-бири билан боғлаб биргаликда ҳал қилишдир. Мисол сифатида «Нокапиталистик ривожланишнинг назарияси ва практикаси», «Ўзбекистон халқларининг маданияти тарихи», «Ўрта Осиё халқларининг этник тарихи» сингари проблемаларни кўришимиз мумкин. Бундай кенг проблемалар ўз моҳияти жиҳатидан мураккаб, кўп қирралилиги, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий тараққиётнинг барча томонлари билан боғланганлиги сабабли уларни барча ижтимоий фанларнинг вакиллари иштирок этгандагина тўла ва тўғри ёритиш мумкин. Шу сабабли Ўзбекистон олимлари олиб бораётган илмий изланишлар тематикасида муҳим ўрин олган юқоридаги проблемалар тарихчи, адабиётшунос ва тилшунос, файласуф ва ҳуқуқшунос, археолог ва санъатшунос олимларнинг иштирокида ёзилмоқда. Жамият тараққиётининг муҳим томонларини ёритишга қаратилган илмий-тадқиқот ишлари бундан буён ҳам кўпчилик ижтимоий фанларнинг вакиллари ҳамкорлигида ёритилмоғи зарур.

Илмий-техника тараққиёти ва ижтимоий ривожланиш бир-бири билан боғланиб кетган ҳозирги шароитда ижтимоий фанларнинг айрим масалалари табиатшунос олимлар, халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлайдиган мутахассисларнинг ҳамкорлигидагина тўла ёритилиши мумкин. Шу сабабли жамиятшунос ва табиатшунос олимлар ўртасидаги алоқани яхшилаш, илмий ишларни координациялаштириш фан тараққиётининг энг муҳим ишларидан бўлиб қолмоқда.

Иқтисодчи олимлар файласуфлар билан ҳамкорликда республикамиздаги турли территориал ишлаб чиқариш комплексларининг иқтисодий ва социал ривожланиш истиқболлари устида иш олиб бормоқдалар. Бу борада партия, совет раҳбар ходимлари, жойлардаги йирик мутахассислар билан ўрнатилган ҳамкорлик яхши самара бермоқда. Олимларнинг иш якунлари мутахассисларнинг фикр-мулоҳазалари билан тўлдирилганда бажарилган илмий ишларнинг назарий ва амалий аҳамияти ортиб бориши яққол кўзга ташланмоқда.

Ҳозирги кунда республикамиздаги жамиятшунос олимлар табиатни муҳофаза қилиш, «Пахта» комплекс программасини яратиш, Орол денгизи сатҳи пасайиб бориши билан боғлиқ бўлган социал ва иқтисодий масалаларни ўрганиш борасида илмий ишлар олиб бормоқдалар. Бу вазифаларни фақат табиатшунос олимлар билан ҳамкорликдагина комплекс ёритиб бериш мумкин. Шу сабабли табиатшунос олимлар билан ҳамкорлик қилиш ижтимоий фанларни давр талаблари асосида ривожлантиришнинг муҳим шартларидан бири бўлиб қолмоқда.

Юқоридаги вазифаларнинг бажарилиши ижтимоий фанларни яна ҳам тез суръатлар билан ривожлантиришга, илмий ишларнинг сифат ва самарадорлигини оширишга олиб келади.

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, республика Фанлар академиясининг академиги.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ КАТТА ТЕАТРИ МОСКВАДА

Москваликлар Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР давлат академик Катта театри артистларининг санъати билан яна учрашдилар. Бу коллектив ўз гастролини 2 июль куни ССР Иттифоқи академик Большой театри саҳнасида бошлади.

Гастроллар М. Ашрафий, С. Василенконинг «Бўрон» операси билан очилди. Революцион қаҳрамонликни мадҳ этувчи, биринчи профессионал ўзбек операси бўлиб қолган бу спектаклни пойтахт томошабинлари янги талқинда томоша қилдилар. Программадан Ўзбекистон миллий авторларининг бошқа асарлари: М. Ашрафийнинг «Севги ва шамшир» ҳамда Т. Жалилов билан И. Бровцининнинг «Тоҳир ва Зуҳра» балет-операси ҳам ўрин олган.

Москваликлар мамлакат турли республикалари композиторларининг театр гастроли афишасига киритилган асарлари билан ҳам танишадилар. Булар А. Петровнинг «Петр Биринчи» операси ва «Оламнинг яратилиши» балети, Р. Шчедрининнинг «Анна Каренина» ва А. Меликовнинг «Севги ҳақида афсона» балетларидир.

Классик асарлардан Ж. Пуччинининг «Флория Тоска», Ж. Вердининг «Дон Карлос», П. Чайковскийнинг «Уйқудаги гўзал», Л. Минкуснинг «Дон Кихот» каби спектакллари намойиш этилади.

Ўзбек труппасининг гастроллари ССР Иттифоқи академик Большой театри саҳнасида 5 июлгача давом этади, 6 июлдан 29 июлгача эса бу спектакллар Кремлнинг Съездлар саройи саҳнасида намойиш этилади.

(ТАСС мухбири).

ЁШ ТЕХНИКЛАР СЛЁТИ

Ўзбекистоннинг 25 мингдан кўп ўқувчиси техник ижодиёт билан шуғулланмоқда. Улар 80 та ёш техниклар станцияларида ихтиро этиш, ижод қилиш, ясашни ўрганадилар. Болаларнинг энг яхши ишлари СССР ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларида намойиш этилмоқда, фахрий мукофотларга ва мутахассисларнинг юксак баҳоларига сазовор бўлмоқда.

Ёш техниклар 2 июль куни Тошкентда очилган IV республика слётида эришган муваффақиятлари тўғрисида гапириб бердилар. (ЎзТАГ).

«КОСМОС—1280» УЧИРИЛДИ

1981 йил 2 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-1280» учирилди.

Йўлдош ичига СССР халқ хўжалиги турли тармоқлари ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида Ернинг табиий ресурсларини тадқиқ этишни давом қилдиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Олинаётган ахборот ишлаб чиқиш ва ундан фойдаланиш учун давлат «Природа» илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш марказига берилиб турибди. (ТАСС).

БУГУН — ХАЛҚАРО КООПЕРАЦИЯ КУНИ

ХАРИДОР ТАЛАБИ — АСОСИЙ МЕЗОН

Бугун жаҳон кооператорлари халқаро кооперация кунини тантанали нишонламоқдалар. Бу йил совет матлубот кооперацияси ходимлари ўз байрамларини КПСС XXVI съезди тарихий қарорларидан илҳомланган, меҳнат ва сиёсий кўтаринкилиги ниҳоятда ошган бир шароитда нишонламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил 14 майда бўлиб ўтган матлубот кооперацияси илғорларининг биринчи Бутуниттифоқ слёти қатнашчиларига йўллаган табриги мамлакатимиз кооператорлари ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Табрикдаги илиқ сўзлар ва унда қўйилган вазифалар партия ва ҳукуматимизнинг матлубот кооперацияси фаолиятини янада яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлигидан далолат беради.

Матлубот кооперацияси ходимлари партия программасида белгиланган халқ фаровонлигини оширишга муносиб ҳисса қўшиш, аҳолига савдо хизматини тинмай яхшилашни ўзларининг асосий вазифалари деб билмоқдалар.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида матлубот кооперациясининг барча соҳалари янада тараққий этди. Бу вақт ичида чакана товарооборот 42,1 процент кўпайди. Умумий овқатланиш корхоналарида ярим фабрикатлар, кулинария ва кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш икки мартадан зиёдроқ, кооператив корхоналарда товарлар ишлаб чиқариш эса 32 процент кўпайди.

Бу вақт ичида кооперациянинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Жиззах областининг Зафаробод ва Арнасой каби савдо марказларида, Фарғона областининг Охунбобоев районидаги Ленин номли колхозда йирик объектлар, Андижон область Избоскан районида бир минг тонна сабзавот сақлайдиган омборхона, Сирдарёдаги «Правда» колхозида нон заводи, Ғазалкентда иккита залга эга бўлган ресторан, Хоразм область Урганч районида бўрдоқичилик базаси ва бошқа турли объектлар ишга туширилди. Қишлоқ жойларда «Замонавий уй-рўзғор хўжалиги», «Техника», «Универсам», «Совғалар» каби магазинлар пайдо бўлди. Савдо маданияти юксалмоқда.

Мамлакат халқ хўжалигини тараққий эттиришнинг Асосий йўналишларида ўн биринчи беш йилликда қишлоқ жойларда умумий овқатланишни яхшилаш вазифаси қўйилган. Ҳозирги кунда республикамиз қишлоқларида 2 миллиондан ортиқ киши умумий овқатланиш хизматидан фойдаланмоқда.

Лекин шунга қарамасдан, умумий овқатланиш корхоналари ишида қатор камчиликлар мавжуд. Хизмат маданиятини юксалтириш соҳасида ҳали кўп ишлар қилиниши керак.

Шу кунларда матлубот кооперациясининг барча ташкилотлари ва корхоналарида ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили иқтисодий ва социал тараққиёт планларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақа кенгаймоқда. Биринчи ярим йилликда пландан ташқари аҳолига 23 миллион сўмлик товарлар сотилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,5 процент кўпдир.

Барча районларда ва аҳоли пунктларида ўз бурчини ҳалол ва виждонан бажараётган ходимлар, коллективлар бор. Улар меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатмоқдалар. Яқинда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ республикамиз матлубот кооперацияси ходимларидан 403 киши ўнинчи беш йиллик вазифаларини бажаришда эришган юқори кўрсаткичлари учун Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотландилар.

Фарғона область Қува район матлубот союзи, Олтинкўл, Ғиждувон, Жиззах, Гулистон районлари матлубот жамияти ва бошқалар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Лекин савдо хизмати аҳолининг ўсиб бораётган талабларини қондириш даражасида эмас ва у КПСС XXVI съезди олға сурган вазифаларга тўла жавоб бермайди. Аҳолининг баъзи озиқ-овқат ва бошқа товарларга бўлган талаби ҳали тўла қондирилмаётир. Баъзи ерларда хизмат маданияти паст даражада. Савдо қоидаларини бузиш ҳоллари ҳамон учраб турибди. Ана шу камчиликларни тезроқ тугатиш, аҳолининг халқ истеъмол товарларига бўлган талабини тўлароқ қондириш республикамизнинг барча районларида аҳолига юксак савдо хизмати кўрсатиш олдимизда турган муҳим вазифадир.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амал қила бориб, «Ўзбекбирлашув» правлениеси матлубот кооперацияси имкониятларидан самарали фойдаланишга қаратилган комплекс тадбирлар ишлаб чиқди. Меҳнаткашларга гўшт етказиб бериш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб олиш ва тайёрлашни кўпайтириш, ёрдамчи хўжаликлардаги ресурсларни янада тўлароқ ўзлаштиришга, кооператив саноати корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар белгиланди. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида товар ресурсларини ўнинчи беш йилликка нисбатан бир миллиард сўм кўпайтириш мўлжалланмоқда. Йиллик планни 29 декабрда бажариш, кооператив корхоналарда планга қўшимча 20 миллион сўмлик халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, аҳолига 80 минг тонна гўшт етказиб бериш кўзда тутилмоқда.

Ўзбекистон кооператорларининг чет эл мамлакатлари кооператив ташкилотлари билан алоқалари йилдан йилга кенгаймоқда. Кейинги беш йил мобайнида республикамизга 50 дан ортиқ мамлакатдан делегациялар келди. Ўз навбатида Ўзбекистон матлубот кооперацияси вакиллари ҳам «Центросоюз» делегацияси составида социалистик ва капиталистик мамлакатлар кооператив ҳаракати билан танишиб қайтдилар. Ўзбекистон матлубот кооперацияси ташқи савдода актив иштирок этмоқда. Ўз корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни чет мамлакатларга экспорт қилмоқда.

Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, республикамиз матлубот кооперацияси ходимлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятларни ишга соладилар.

З. СИРОЖЕВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениеси раиси.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

СОВРИН УЧУН КУРАШ

Донецк ва Волгоград шаҳарларида СССР кубоги учун курашнинг ярим финал мусобақалари бўлиб ўтди. Донецк шаҳрида Тошкент область командаси вакиллари ҳал қилувчи баҳсга йўлланма олиш учун куч синашдилар. Жумладан, 100 метрга югуришда марраргача 10,5 секунд вақт сарфлаган П. Воробьёв муваффақият қозонди. Т. Валисова эса мазкур масофани 11,9 секундда босиб ўтиб, биринчи бўлди. Г. Бельков баландликка сакраш бўйича 2 метру 18 сантиметрли натижа кўрсатиб, финалга йўлланма олди. Тошкентлик енгил атлетикачилар Волгоград шаҳрида ўтказилган баҳсларда иштирок этдилар. Бу ерда ёлғиз Г. Скориков ядро улоқтириш бўйича ғалабага эришди. Финал ўйинларида, шунингдек, таниқли енгил атлетикачиларимиздан З. Зайцева, С. Ўлмасова ва А. Харловлар ҳам иштирок этадилар.

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

◆ **КУРАШ.** Уфа шаҳрида И. Поддубний хотираси соврини учун анъанавий халқаро турнир бошланди. Мусобақада Болгария, Венгрия, Польша, Румыния, Финляндия, ЧССР ҳамда мамлакатимизнинг 126 нафар курашчиси иштирок этмоқда. Классик кураш усталарининг мазкур баҳсида 82 килограмм вазнли полвонлар қатори майдонга тушган тошкентлик А. Баранов дастлабки беллашувни Я. Долгович билан ўтказиб, муваффақият қозонди.

◆ **БОКС.** Тошкентда СССР Қуролли Кучлари шахсий-команда чемпионати ўтказилди. 200 боксчи иштирок этган бу мусобақада Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи армиячилари команда ҳисобида фахрли иккинчи ўринни эгаллашди. Шахсий ҳисобда Б. Ниёзов билан С. Василенколар муваффақият қозондилар.

◆ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Москвада аёллар командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари ўтказилди. «Андижанка» қизлари Харьковнинг «Авиаинститут» коллективи билан учрашиб (2:2), очколарини саккизтага етказишди.

Редактор ўринбосари
А. НАБИХУЖАЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

6—12 ИЮЛЬ

6 ИЮЛЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Верийск кварталининг оҳанглари. Бадиий фильм. 11.40 — Ҳужжатли фильмлар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — СССР билан КХДР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида Шартнома имзоланганлигининг 20 йиллигига. Кинопрограмма. 15.50 — Ф. Шуберт. Сибемоль мажор фортепьяно триоси. 16.25 — Телестадион. 17.00 — Москва шаҳар 3-болалар музика мактаби тарбияланувчиларининг чиқиши. 17.15 — Сиз яратган боғ. 17.45 — Ёшлар адреслари. 18.45 — Телевизион музикали фильм. 18.50 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.20 — Юность. 19.45 — Пазухиннинг ўлими. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Бокс. Халқаро турнир. Финал. Гаванадан олиб кўрсатилади. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Фильм-концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

17.50 — Мультфильмлар. 18.30 — Ёш куч. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Бутун партиянинг иши. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.15 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.45 — Бугун оламда нима гап?

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Ҳужжатли фильмлар. 20.00 — Янгиликлар 20.20 — Телефильм. 20.50 — Математика.

7 ИЮЛЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Пазухиннинг ўлими. Фильм-спектакль. 11.50 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.40 — Концерт. 16.10 — Мураббий. 16.40 — Энг чиройли тулпор. Бадиий фильм. 18.00 — Мамлакат далаларида. 18.15 — Моҳир қўллар. 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 20.15 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Торпедо» — Спартак». Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.20 — Концерт. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 22.25 — Партком секретари. Бадиий фильм, 1-серия.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Физика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Циклон тунда бошланади. Бадиий фильм.

8 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Концерт. 10.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.35 — Асли болаликдан. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.20 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 16.50 — Горнчилар, қаердасиз! 17.20 — Рус тили. 17.50 — Орлёнок. 18.35 — Монголияда халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Г. Карева куйлайди. 19.55 — Инсон ва қонун. 20.25 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Динамо» (К) — «Пахтакор». 24.00 — Футбол. ЦСКА — «Динамо» (М).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Болалар учун концерт. 11.45 — Набирам бўласан. Бадиий фильм. 1-серия. 12.50 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.35 — Ёшлик. 19.05 — Бутун партиянинг иши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Баҳс. — Телеминиатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Партком секретари. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Бугун оламда нима гап?

II

18.40 — Болалар учун фильм. 18.55 — Она тили. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Калинин районн чорвадорлари ҳузурида. 20.50 — Реклама. 21.10 — Фильм-портрет.

9 ИЮЛЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 1-серия. 11.10 — Қўшиқ инсон билан қолади. 11.55 — Ҳужжатли фильмлар. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.05 — А. Корсаков чалади. 16.20 — Рус аёллари. 16.50 — Заборьеда ёз. Бадиий фильм. 17.55 — Маиший хизмат — ҳамманинг иши. 18.25 — Монголияда халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Ҳамдўстлик. 20.25 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.15 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.35 — Фонарик. 12.00 — Набирам бўласан. Бадиий фильм, 2-серия. 13.10 — Ёшлик. 14.10 — Қиш тонги. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Ўсмир ва қонун. 19.10 — Кичик шаҳарлар истиқболи. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Турмуш ва маданият. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика истиқболи эгалари. 21.30 — Время. 22.05 — Бутун куч — ғўза парваришига. 22.25 — Монголияда Халқ Революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. Нариги томондагилар тингланг. Бадиий фильм.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 19.40 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Оқ дала ҳовли. Телефильм. 21.00 — Математика.

10 ИЮЛЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм, 2-серия. 11.10 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.10 — Концерт. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Монголияда халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. 16.15 — Т. Хренников, 1-симфония. 16.40 — Шахмат мактаби. 17.10 — Бауманликлар. 17.50 — Олға болакайлар. 18.35 — Халқ ижодиёти. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ўтмиш ва келажак оралиғида. Ҳужжатли фильм. 20.25 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ёш рассомлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Фильм-спектакль. 13.15 — Дилдан куйлаб, ўйнаб қувнаб. 14.45 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Экономика тежамли бўлиши керак. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Н. Шерматов рақсга тушади. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Ҳаёт ҳали олдинда. Бадиий фильм.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 18.55. — Она тили. 19.35 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Қизиқувчанлик ва ижод олами. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Математика.

11 ИЮЛЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.35 — Ҳаёт чизиғи. Бадиий фильм. 3-серия. 11.40 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.10 — Спортлото. 12.20 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.50 — Камалак. 13.10 — Давр билан ҳамоҳанг. 14.00 — Москвичка. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Кураш. Бадиий фильм. 17.20 — Ҳайвонот оламида. 18.20 — Сиёсий шарҳловчи Ю. Летунов суҳбати. 18.50 — Концерт. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Халқ оҳанглари. 20.30 — Енгил атлетика. СССР — АҚШ. Халқаро учрашув. 21.30 — Время. 22.05 футбол. ЦСКА — «Спартак». 23.45 — Оқшом тароналари. 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт. 10.35 — Инсон болаликдан бошланади. 11.05 — Шахмат мактаби. 11.35 — Асов кема. Бадиий фильм. 12.50 — Кинопублицист экрани. 13.35 — С. Зуннунова. Уйларим. 13.50 — Абитуриент—81. 11.30 — Фильм-концерт. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Юлдузча. 19.00 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қисқа метражли бадиий фильм. 20.15 — Чорвачилик зарбдор фронт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Эртага — премьера. 23.15 — Телефильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.55 — Душанба кўрсатувлари.

12 ИЮЛЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Фан ва техника. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фильм-спектакль. 16.05 — Сўз. — совет ёзувчилари VII съездининг чет эллик меҳмонларига. 16.25 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.25 — Бугун — балиқчилар куни. 17.45 — Хатларингиз асосида. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.40 — Тор доира. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Енгил атлетика. СССР — АҚШ. Халқаро учрашув. 23.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Р. Қурбонов куйлайди. 10.50 — Инсон ва қонун. 11.20 — Светофор. 12.20 — Бадиий фильм. 13.40 — Ўзбекистон спорти. 14.10 — Реклама. 18.20 Мультфильм. 18.30 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Бугун — Балиқчилар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол шарҳи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳинд достони. СССР Большой театр саҳнасида.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

1966 ЙИЛГИ 3 %ли ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЕМИ 120-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1981 йил 30 июнда Владивосток шаҳрида бўлиб ўтди.

ЗАЕМНИНГ ҲАММА БИР ЮЗ БИР РАЗРЯДИДАГИ СЕРИЯ ВА ОБЛИГАЦИЯЛАРНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
100498	49*)	500	129886	02*)	500	162532	19*)	2500
100582	44*)	500	130372	24*)	1000	163546	1—50	40
100926	32*)	500	131703	1—50	40	164556	34*)	500
101033	1—50	40	131919	28*)	500	165934	15*)	500
101201	06*)	500	131965	03*)	500	166183	10*)	500
104153	39*)	500	133145	06*)	500	166196	15*)	1000
104727	01*)	500	133584	1—50	100	166381	45*)	500
105265	1—50	40	133619	13*)	500	166725	48*)	500
105267	24*)	1000	134436	1—50	40	166841	14*)	500
105303	18*)	500	134546	1—50	40	167764	1—50	40
105497	1—50	40	134898	05*)	500	167970	1—50	40
105515	45*)	500	134942	1—50	40	168300	50*)	500
105571	27*)	500	135547	37*)	500	170963	23*)	500
106625	14*)	1000	136003	1—50	40	171795	38*)	500
106675	43*)	500	136110	50*)	500	171878	26*)	500
106956	22*)	500	136390	13*)	500	171879	29*)	500
106998	37*)	500	136494	1—50	100	172889	42*)	500
107227	08*)	500	136693	1—50	100	173229	22*)	500
107375	22*)	500	136916	16*)	500	174535	09*)	500
107982	1—50	40	137382	09*)	500	175293	41*)	500
108234	02*)	500	138002	34*)	1000	175782	1—50	100
108238	26*)	500	138233	1—50	100	176208	1—50	40
108736	41*)	500	138478	22*)	2500	176789	19*)	1000
108866	30*)	500	138554	24*)	500	176929	1—50	40
109408	1—50	40	138722	1—50	40	177474	44*)	500
109409	20*)	500	139494	09*)	1000	180268	07*)	1000
109644	10*)	500	139743	15*)	500	180987	02*)	500
109742	1—50	40	139797	02*)	500	182314	20*)	500
110520	44*)	500	141006	50*)	500	182563	1—50	40
110998	03*)	500	142019	1—50	40	183071	04*)	500
111103	26*)	500	142163	45*)	500	183203	11*)	500
111224	47*)	500	142197	16*)	500	183549	24*)	2500
111555	30*)	1000	142425	32*)	500	184695	16*)	500
112405	24*)	500	144365	20*)	500	185395	43*)	500
113181	1—50	40	144444	22*)	500	185622	21*)	500
113947	01*)	5000	145580	1—50	40	185664	10*)	1000
114270	14*)	500	147689	10*)	500	185779	1—50	100
115490	17*)	2500	147791	1—50	100	186808	29*)	500
116298	28*)	1000	147982	1—50	40	186922	46*)	500
116652	1—50	100	149559	1—50	40	187011	1—50	100
116768	1—50	40	149891	03*)	500	187072	28*)	500
116865	37*)	500	151560	27*)	1000	187918	26*)	1000
117010	42*)	500	152479	1—50	40	188030	27*)	500
117228	04*)	1000	152743	43*)	500	188674	13*)	500
118357	35*)	1000	154055	14*)	500	189532	1—50	40
118553	34*)	500	154983	40*)	500	190404	36*)	500
119133	29*)	5000	155596	17*)	500	191697	23*)	500
119672	45*)	500	155975	42*)	500	192276	29*)	500
119716	1—50	40	156127	31*)	1000	192781	40*)	500
121318	19*)	500	156691	42*)	500	192828	1—50	100
121615	23*)	500	156995	1—50	100	193385	1—50	40
122173	22*)	2500	158399	1—50	40	193573	50*)	1000
122677	1—50	40	158569	49*)	500	194211	24*)	500
122704	1—50	40	158856	1—50	100	195098	1—50	40
125076	09*)	500	159116	21*)	500	195296	1—50	40
125678	09*)	500	159140	43*)	500	195667	15*)	500
125862	1—50	100	159808	50*)	500	195800	15*)	500
126652	1—50	40	159825	16*)	500	195877	35*)	500
127830	1—50	100	159899	21*)	1000	195951	39*)	500
128160	1—50	100	160489	1—50	40	196320	34*)	500
128169	22*)	500	161179	1—50	40	196423	1—50	40
128449	11*)	1000	162301	49*)	500	196941	33*)	1000
129594	20*)	500	162526	05*)	500			

*) Шу seriядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Ўзбекистон ССРдаги омонат кассалари газетанинг янги сони келганидан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси — халқ депутатлари Приморье ўлкаси Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — А. М. ЗАЙЧИКОВ.

Комиссия масъул секретари — В. П. ЗАМОЛОДЧИКОВА.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — АБВГДейка. 10.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.00 — Спортлото. 11.10 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.40 — Сув чангиси бўйича халқаро мусобақа. 12.15 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 13.00 — Концерт. 13.25 — Азиз. Бадиий фильм. 14.30 — Кинопрограмма. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Бугун — Халқаро кооперация куни. 15.35 — Камалак. 16.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.00 — Мультфильмлар. 17.25 — Сиёсий шарҳловчи Л. Вознесенский суҳбати. 17.55 — Музикали программа. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Чин қалбдан. 21.30 — Время. 22.05 — Сизни оперетта таклиф этади. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.55 — Қувноқ пионер ёзи. 11.25 — Фильм-спектакль. 12.20 — Концерт. 12.55 — Шахмат мактаби. 13.25 — Абитуриент-81. 13.55 — Ёшлик. 18.20 — Мультфильм. 18.50 — Концерт. 19.20 — Бугун — Халқаро кооперация куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бутун куч — ғўза парваришига. 22.25 — Бир кун ва бир умр. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик қўшиқлар. 9.35 — Ёш ижрочилар концерти. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Қишлоқ аҳолиси хизматида 13.00 — Фан — чорвадорларга. 13.30 — Концерт. 14.00 — Ишлаб чиқаришнинг Тошкент технологиясига таяниб. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Партия сўзи — оммага. 18.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 19.25 — Музикали глобус. 20.50 — Ўзбекистон чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 21.00 — Комедиялардан саҳналар. 22.30 — Концерт. 23.15 — Дам олиш концерти.

КРАСНОГВАРДЕЙСК ВИНО КОМБИНАТИГА

виночилик инженер-технологлари, инженер-механиклар, инженер-электриклар, бош энергетик

КЕРАК

Ишга кирганлар турар жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд область, Красногвардейск шаҳри, Советская кўчаси, 2-уй.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

— ГДР Давлат цирки — «Буш-81» гастроллари.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Абдуғани Мамедбоқиевич МАМЕДБОҚИЕВ (Ғаниботир)нинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54,14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50